

ପୃଷ୍ଠିତ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା : 56

No. of Printed Pages : 56

**OTET
2018**

ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା : 150

No. of Questions : 150

PAPER - I

[Signature]

Secretary

ରୋଲ ନଂ.

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ସେଟ୍
SET

D

ସମୟ : 2 ଘଣ୍ଟା 30 ମିନିଟ୍

Time : 2 Hours 30 Minutes

ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟା : 150

Full Marks : 150

ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ

1. ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ସାମାନ୍ୟ (ଅସ୍ଥାୟୀ) । ଯଦି କୌଣସି ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀ ଦେଖିଥିବା ଚଅଁସ, ମିଥ୍ୟା କିମ୍ବା ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ, ତେବେ ତାଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ନାକଟ ହୋଇଯିବ ।
2. ଓ. ଏମ୍. ଆର୍. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିବା ବୃତ୍ତକୁ କଳା/ନୀଳ ବଲ ପଏଣ୍ଟ କଲମ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ କଳା/ନୀଳ କରିବାକୁ ହେବ । ଆଂଶିକ କଳା କରାଯାଇଥିଲେ ତାହାର ମୂଲ୍ୟାୟନ ହେବ ନାହିଁ ।
3. ବୃତ୍ତଟି କିମ୍ବା ଅଧିକ ବୃତ୍ତ ବୃଦ୍ଧିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ/ଆଂଶିକ କଳା/ନୀଳ କରାଯାଇଥିଲେ ତାହାର ମୂଲ୍ୟାୟନ ହେବ ନାହିଁ ।
4. କଳା/ନୀଳ କରାଯାଇଥିବା ବୃତ୍ତକୁ 'x' ଚିହ୍ନଦ୍ୱାରା/କଟାକଟି କରି/ଧଳା ରଙ୍ଗ ଲଗାଇ/ରବର/ବ୍ଲେଡ୍ ଦ୍ୱାରା ଲିଭାଇଲି କରି କିମ୍ବା ଯେକୌଣସି ଉପାୟରେ ଉଭୟ ବଦଳାଇଥିଲେ ତାହାର ମୂଲ୍ୟାୟନ ହେବ ନାହିଁ ।
5. ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ପୃଷ୍ଠାଟିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନପାଳବା ପୂର୍ବରୁ ଖୋଲାଯିବ ନାହିଁ । ନିଜର ରୋଲ୍ ନମ୍ବର ଠିକ୍ ଭାବରେ ଏହି ପୃଷ୍ଠାରେ ଏବଂ ଓ. ଏମ୍. ଆର୍. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
6. ଏହି ପୃଷ୍ଠାରେ ଲିଖିତ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନସଂଖ୍ୟା ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର କ୍ରମିକ ନମ୍ବର ଭଲ ଭାବରେ ଯାଞ୍ଚ କରିନିଅନ୍ତୁ । ଯଦି କିଛି ତ୍ରୁଟି ଥାଏ ତେବେ ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ବଦଳରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ଠିକ୍ ପୃଷ୍ଠା ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କଠାରୁ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ ।
7. ଓଡ଼ିଶା ପରୀକ୍ଷା ପରିଚାଳନା ଆଇନ, ୧୯୮୮ ଅନୁସାରେ ପରୀକ୍ଷା ପରିଚାଳନା କରାଯିବ ।

INSTRUCTIONS TO THE CANDIDATES

1. The admission to the examination is provisional. In the event of any information furnished by the candidate found false/incorrect/incomplete detected at any stage, the candidature shall be rejected.
2. Darken the circles in the OMR sheet completely with Black/Blue ball point pen only. Partial darkening shall not be evaluated.
3. Darkening two or more circles completely/partially shall not be evaluated.
4. Changing the darkened circle in any manner putting 'x' mark/using white fluid/erasing by rubber/blade etc. shall not be evaluated.
5. This question booklet shall not be opened until instructed. Write your Roll No. correctly in this booklet as well as in the OMR answer-sheet.
6. The candidate should check the No. of Printed Pages and Questions along with their Serial Nos. In case of any discrepancy found, exchange the defective one and collect another correct one from the invigilator within 5 (five) minutes and thereafter no complaint shall be entertained.
7. The examination shall be conducted as per the Odisha Conduct of Examination Act, 1988.

ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଚାରୋଟି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଇଛି। ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତରଟିକୁ ବାଛି OMR ଫର୍ମର ସଂପୃକ୍ତ ବୃତ୍ତଟିକୁ ନୀଳ / କଳା ବଲ୍ ପଏଣ୍ଟ କଲମ ଦ୍ଵାରା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ କଳା / ନୀଳ କର ।

Each question has four possible answers. Choose the correct answer from among them and darken the appropriate circle completely in the OMR Sheet with Blue / Black ball point pen.

ଶିଶୁ ବିକାଶ ଓ ଶିକ୍ଷାବିଜ୍ଞାନ

CHILD DEVELOPMENT & PEDAGOGY

1. 'ସଂବେଦୀ ପ୍ରେରକ ପର୍ଯ୍ୟାୟ'ର ବୟସ ସୀମା କେତେ ? (A) ୭ ରୁ ୧୧ ବର୍ଷ (B) ୪ ରୁ ୭ ବର୍ଷ (C) ୨ ରୁ ୪ ବର୍ଷ (D) ଜନ୍ମରୁ ୧.୫ ବର୍ଷ	1. What is the age range of 'Sensory motor period' according to Piaget ? (A) 7 to 11 years (B) 4 to 7 years (C) 2 to 4 years (D) Birth to 1.5 years
2. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ନିୟମଟି ଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଶାରୀରିକ ଓ ମାନସିକ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦିଏ ? (A) ଅଭ୍ୟାସ ନିୟମ (B) ପ୍ରସ୍ତୁତି ନିୟମ (C) ସାମ୍ରତ୍ୟ ନିୟମ (D) ପକାପକ ନିୟମ	2. Which of the following law gives emphasis on physical and mental preparedness for learning ? (A) Law of exercise (B) Law of Readiness (C) Law of Recency (D) Law of Effect
3. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି 'ପ୍ରକ୍ଷେପଣ' ମାଧ୍ୟମ ନୁହେଁ ? (A) ଓ. ଏଚ୍. ପି. (B) ଛବି (C) ଫିଲ୍ମ-ସ୍ଟ୍ରିପ୍ସ (D) ସ୍ଲାଇଡ୍ସ	3. Which one of the following is not a 'projected' media ? (A) OHP (B) Picture (C) Film-strips (D) Slides

4. ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ବ୍ୟତିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଗତି ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ କେଉଁ ପଦକ୍ରମ ବିନ୍ଦୁ ମାପନା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି ?
- (A) ୫ ବିନ୍ଦୁ ମାପନା
(B) ୭ ବିନ୍ଦୁ ମାପନା
(C) ୩ ବିନ୍ଦୁ ମାପନା
(D) ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ନୁହେଁ
5. ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମାନବର ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ କେଉଁ ପ୍ରକାର ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥାଏ ?
- (A) ସମ୍ବଳ ଶିକ୍ଷକ
(B) ଦକ୍ଷ ଶିକ୍ଷକ
(C) ଅଭିଜ୍ଞ ଶିକ୍ଷକ
(D) ବିଷୟ ଶିକ୍ଷକ
6. ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ଶୈକ୍ଷିକ ସୁବିଧା ମେଧାବୀ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ ?
- (A) କ୍ରମ ବିହୀନ ଶ୍ରେଣୀଗୃହ
(B) ଶ୍ରେଣୀ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣର ବେଗବୃଦ୍ଧି
(C) ସମୃଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
(D) ଏକତ୍ରୀକରଣ
7. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ତ୍ରି-ପରିସର ବିଶିଷ୍ଟ ପାଠ୍ୟ ଉପକରଣ ଅଟେ ?
- (A) କାଢ଼ି କଳାପଟା
(B) ପ୍ରଦର୍ଶନ ବୋର୍ଡ଼
(C) ଶ୍ଚିତ୍ର ଛବି
(D) ପ୍ରତିରୂପ
8. ଶରୀରର କେନ୍ଦ୍ରସ୍ଥାନରୁ ପ୍ରାନ୍ତବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳକୁ ବିକାଶ ଅଗ୍ରସର ହେବା କେଉଁ ଅନୁକ୍ରମ ସହିତ ସମ୍ପର୍କିତ ଅଟେ ?
- (A) ଆମ୍ଫା-ପାଦ ଅନୁକ୍ରମ
(B) ସମୀପ-ଦୂରାଭିମୁଖୀ ଅନୁକ୍ରମ
(C) ଚକ୍ର ଅନୁକ୍ରମ
(D) ଦ୍ଵି-ପାର୍ଶ୍ଵିକ ଅନୁକ୍ରମ

4. Which grading point scale is used to record the progress in other areas than the curricular ?
- (A) 5 point scale
(B) 7 point scale
(C) 3 point scale
(D) None of these
5. What type of teacher is appointed to teach the disabled learners ?
- (A) Resource Teacher
(B) Efficient Teacher
(C) Experienced Teacher
(D) Subject Teacher
6. Which of the following educational provision is not related to talented children ?
- (A) Non-graded classroom
(B) Grade skipping
(C) Enrichment programme
(D) Consolidation
7. Which of the following is a three-dimensional Aid ?
- (A) Wall Black Board
(B) Display Board
(C) Still Picture
(D) Model
8. Which of the sequence is appropriate when development proceeds from the centre to the peripheral areas of the body ?
- (A) Cephalo - Caudal Sequence
(B) Proximo distal Sequence
(C) Locomotion Sequence
(D) Bilateral Sequence

9. ନିରନ୍ତର-ବ୍ୟାପକ ମୂଲ୍ୟାୟନର ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁଟି ମୌଳିକ ସ୍ୱରୂପ ଅଟେ ?

- (A) କୃତକାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ଅକୃତକାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରକାଶନ
- (B) ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବା
- (C) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀର ପ୍ରଗତିକୁ ସୁଗମ କରିବା
- (D) ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ନୁହେଁ

10. କେଉଁଟି ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଅଭିପ୍ରେୟଣର ଏକ ଉଦାହରଣ ଅଟେ ?

- (A) ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା
- (B) ପ୍ରଶଂସା
- (C) ପୁରସ୍କାର
- (D) ଆକାଂକ୍ଷାର ସ୍ତର

11. ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁ ଶିକ୍ଷଣ ଚକ୍ରଟି ଉଦ୍ଦିପକ-ଅନୁକ୍ରିୟା ର ସମ୍ବନ୍ଧ ଦର୍ଶାଏ ?

- (A) ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଅନୁବନ୍ଧନ
- (B) ପ୍ରୟତ୍ନ - ପ୍ରମାଦ ଶିକ୍ଷଣ
- (C) ଦ୍ୱିତୀୟାଂଶ ଅନୁବନ୍ଧନ
- (D) ଅବଦୃଷ୍ଟି ଶିକ୍ଷଣ

12. କେଉଁଟି ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଅନୁବନ୍ଧନର ଲକ୍ଷଣ ଅଟେ ?

- (A) ଏହା ଉଦ୍ଦିପକ ଅଭିମୁଖୀ
- (B) ଏହା ଅନୁକ୍ରିୟା ଅଭିମୁଖୀ
- (C) ଅନୁକ୍ରିୟା ଅଧିକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅଟେ
- (D) ଏହା ଅନୁକ୍ରିୟାର ଅଧିକ୍ରମ ସହିତ ଜଡ଼ିତ

9. Which of the following is the basic nature of Continuous Comprehensive Assessment ?

- (A) To declare pass or fail
- (B) To give certificate
- (C) To facilitate student's progress
- (D) None of these

10. Which one of the following is an example of intrinsic motivation ?

- (A) Competition
- (B) Praise
- (C) Rewards
- (D) Level of aspiration

11. Which of the following learning theory is strengthening stimulus-response relationship ?

- (A) Classical conditioning
- (B) Trial and Error learning
- (C) Operant conditioning
- (D) Insightful learning

12. Which one is the characteristics of classical conditioning ?

- (A) It is stimulus oriented
- (B) It is response oriented
- (C) Response is more voluntary
- (D) It is concerned with the sequence of response

13. ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁଟି ଆମରାଜ୍ୟରେ ଏକକ ପରୀକ୍ଷା ନିୟମିତ ଭାବରେ କରାଯାଉଥିବା ପାଇଁ ମାସିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଟେ ?

- (A) ସହଜ
- (B) ସମାଧାନ
- (C) ଉନ୍ନତ
- (D) ସମୀକ୍ଷା

14. ଭାରତୀୟ ସଂବିଧାନର କେଉଁ ଧାରାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଗ୍ରାମୀଣ ଓ ଜନଜାତି ମାନଙ୍କୁ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ଓ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଶୋଷଣ ମୁକ୍ତ ପାଇଁ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ?

- (A) ଧାରା - 41
- (B) ଧାରା - 45
- (C) ଧାରା - 46
- (D) ଧାରା - 343

15. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଶିକ୍ଷାଦାନର ନିୟମ ନୁହେଁ ?

- (A) ସରଳରୁ ଜଟିଳ ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେବା ।
- (B) ନିକଟରୁ ଦୂରକୁ ଅଗ୍ରସର ହେବା ।
- (C) ଜଟିଳ ରୁ ସରଳ ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେବା ।
- (D) ବାସ୍ତବରୁ ବିମୂର୍ତ୍ତ ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେବା ।

16. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଲକ୍ଷଣ ଦଳ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ସୃଜନଶୀଳ ଚିନ୍ତନସହ ସମ୍ପର୍କିତ ନୁହେଁ ?

- (A) ଅନୁମାନ କରିବା, ଅନର୍ଗଳତା ଓ ନମନାୟତା
- (B) ମୌଳିକତା, ଅନର୍ଗଳତା ଓ ନମନାୟତା
- (C) ଅନୁମାନ କରିବା, ପାରମ୍ପରିକତା ଓ ଅନର୍ଗଳତା
- (D) ମୌଳିକତା, ବିସ୍ତରଣ ଓ ଅନର୍ଗଳତା

13. Which one of the following is a monthly Review exercise to monitor unit test on regular basis at our state level ?

- (A) SAHAJ
- (B) SAMADHAN
- (C) UNMESH
- (D) SAMIKSHYA

14. Which Article of the Indian Constitution provides protection to Scheduled Castes and Scheduled Tribes for Social Justice and all forms of exploitation ?

- (A) Article - 41
- (B) Article - 45
- (C) Article - 46
- (D) Article - 343

15. Which of the following is not a Principle of Teaching ?

- (A) Proceeding from simple to complex.
- (B) Proceeding from near to far.
- (C) Proceeding from complex to abstract.
- (D) Proceeding from concrete to abstract.

16. Which of the following group of characteristics is not related to creative thinking ?

- (A) Guessing, fluency and flexibility
- (B) Originality, fluency and flexibility
- (C) Guessing, conventionality and fluency
- (D) Originality, elaboration and fluency

17. ବହୁ-ଶ୍ରେଣୀ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ କେଉଁ ଦକ୍ଷତାଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ?

- (A) ଗତି ଯୋଜନା
- (B) କୌଶଳର ବ୍ୟବହାର
- (C) ଶ୍ରେଣୀ ସ୍ୱାଭାବିକ କାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁରକ୍ଷଣ
- (D) ବୁଦ୍ଧିର ବ୍ୟବହାର

18. ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁଟି ଶିକ୍ଷଣର ମୌଳିକ ସର୍ତ୍ତ ନୁହେଁ ?

- (A) ଅଭ୍ୟାସ
- (B) ସମୀପତା
- (C) ସିଦ୍ଧାନ୍ତିକରଣ
- (D) ନିରାପତ୍ତା

19. କେଉଁ କଥାଟି ବିକାଶ ସମ୍ପର୍କିତ ନୁହେଁ ?

- (A) ଏହା କ୍ରମବର୍ଦ୍ଧନଶୀଳ ନୁହେଁ ।
- (B) ଏହା ଆନୁକ୍ରମିକ ଧାରା ଅବଲମ୍ବନ କରିଥାଏ ।
- (C) ଏହା ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଅଟେ ।
- (D) ଏହା ପାରସ୍ପରିକ କ୍ରିୟାରୁ ଉତ୍ପତ୍ତି ।

20. କେଉଁ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ନିରନ୍ତର-ସାମଗ୍ରିକ ମୂଲ୍ୟାୟନ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ?

- (A) RIT Act - 2005
- (B) RCFCE Act - 2009
- (C) REFCE Act - 2009
- (D) ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ନୁହେଁ

21. କେଉଁଟି ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସହିତ ସମ୍ପର୍କିତ ନୁହେଁ ?

- (A) ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
- (B) ଧାରାବାହିକତା
- (C) ଉପଯୋଜନ
- (D) ସ୍ୱୟଂକ୍ରିୟ ଆଚରଣ

17. Which competency of the teacher is more important in case of multi-grade situation ?

- (A) Move planning
- (B) Use of skills
- (C) Maintenance of class order
- (D) Use of Intelligence

18. Which one of the following is not a basic condition of learning ?

- (A) Practice
- (B) Contiguity
- (C) Generalisation
- (D) Safety

19. Which one is not related to development ?

- (A) It is not cumulative.
- (B) It follows pattern.
- (C) It is continuous.
- (D) It is a product of Interaction.

20. Which Act has made the continuous comprehensive assessment mandatory in Elementary Classes ?

- (A) RIT Act - 2005
- (B) RCFCE Act - 2009
- (C) REFCE Act - 2009
- (D) None of these

21. Which one is not related to the process of learning ?

- (A) Purpose
- (B) Continuous
- (C) Adjustment
- (D) Reflexive behaviour

22. କେଉଁଟି ମାନସିକ ଅନଗ୍ରସର ପିଲାଙ୍କ ଲକ୍ଷଣ ଅଟେ ?

- (A) ସାମାଜିକ ଅକ୍ଷମତା
- (B) ସାଧାରଣ ବୌଦ୍ଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ
- (C) ଅତ୍ୟଧିକ ଭାଷାଗତ ବିକାଶ
- (D) ଉପରୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ନୁହେଁ

23. କେଉଁଟି ପିଆଜେଟ୍ ବୌଦ୍ଧିକ ବିକାଶ ସହ ସମ୍ପର୍କିତ ନୁହେଁ ?

- (A) ଅବଗ୍ରହଣ
- (B) ପ୍ରତିଯୋଜନା
- (C) ପ୍ରମାଣୀକରଣ
- (D) ସମତୁଲ୍ୟତା

24. ଯେଉଁ ଶାରୀରିକ ଶକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ କରିବାକୁ ପ୍ରାଣୀକୁ କ୍ରିୟାଶୀଳ କରାଏ, ତାହା କେଉଁ ନାମରେ ପରିଚିତ :

- (A) ପ୍ରାଣୋଦ୍ଦୀନ
- (B) ସହଜାତ ପ୍ରବୃତ୍ତି
- (C) ଆବେଗ
- (D) ଆବଶ୍ୟକତା

25. ମୂଲ୍ୟାୟନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କେଉଁଟି ଅନ୍ୟ ତିନୋଟି ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ?

- (A) କ୍ରମ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ମାପକ
- (B) ପ୍ରଗତି ପତ୍ର
- (C) ଯାଞ୍ଚ ତାଲିକା
- (D) ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ

26. 'ମାଇଓପିଆ' ଶବ୍ଦଟି କେଉଁ ପ୍ରକାର ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ?

- (A) ମାନସିକ ଅନଗ୍ରସର
- (B) ଶ୍ରବଣ ବାଧିତ
- (C) ଦୃଷ୍ଟି ବାଧିତ
- (D) ଆବେଗିକ ବିଶ୍ୱଜ୍ଞକିତ

22. Which one is a characteristics of mentally retarded child ?

- (A) Social incompetency
- (B) Normal Intellectual functioning
- (C) Adequate language development
- (D) None of the above

23. Which one is not related to Piaget's Cognitive Development ?

- (A) Assimilation
- (B) Accommodation
- (C) Verification
- (D) Equilibration

24. Physical energy which activates the organism for action is known as :

- (A) Drive
- (B) Instinct
- (C) Emotion
- (D) Need

25. Which one of the following is different from the other three from evaluation point of view ?

- (A) Rating scale
- (B) Progress card
- (C) Check-list
- (D) Questionnaire

26. The term 'myopia' is associated with which category of children ?

- (A) Mentally Retarded
- (B) Hearing impaired
- (C) Visually impaired
- (D) Emotionally disturbed

27. ମନୁଷ୍ୟର କେଉଁ ଲକ୍ଷଣଟି ବଂଶାନୁକ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥାଏ ?
 (A) ନୈତିକ
 (B) ସ୍ୱଭାବ
 (C) ବୁଦ୍ଧି
 (D) ସାମାଜିକ
28. ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥିବା ସକାରାତ୍ମକ ବାଚିକ ପୁନର୍ବଳନ ସହିତ କେଉଁଟି ସଂପୃକ୍ତ ନୁହେଁ ?
 (A) 'ହଁ' କହିବା
 (B) 'ଅତିଭଲ' କହିବା
 (C) 'ହସିବା'
 (D) 'ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ' କହିବା
29. ପରବର୍ତ୍ତୀ ବାଲ୍ୟାବସ୍ଥାରେ କେଉଁ ନୈତିକ ଆଚରଣ ପରିଲିଖିତ ହୁଏ ନାହିଁ ?
 (A) ବିଦ୍ୟାଳୟର ନୀତି ଓ ନିୟମ ମାନିବା ।
 (B) ପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ।
 (C) ବିପରୀତ ଲିଙ୍ଗ ସହିତ ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରିବା ।
 (D) ପିତା-ମାତାଙ୍କ ଆଦେଶ ମାନିବା ।
30. ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁଟି ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ-କେନ୍ଦ୍ରିକ ଶିକ୍ଷା ଉପରେ ଆଧାରିତ ?
 (A) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀର ଆବଶ୍ୟକତା, ସାମର୍ଥ୍ୟ ଓ ଆଗ୍ରହ ।
 (B) ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଗୁଣାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଉପରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀର ଶିକ୍ଷଣ ନିର୍ଭର କରେ ।
 (C) ଶିକ୍ଷକ ସକ୍ରିୟ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ନିସକ୍ରିୟ ଥାଆନ୍ତି ।
 (D) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମାନକ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଥାଏ ।

27. Which trait of human being is determined by heredity ?
 (A) Moral
 (B) Temperament
 (C) Intelligence
 (D) Social
28. Which is not related to positive verbal reinforcement skill being used by the teacher ?
 (A) Saying 'Yes'
 (B) Saying 'Very Good'
 (C) 'Smiling'
 (D) Saying 'Excellent'
29. Which moral behaviour is not found during late-childhood stage ?
 (A) Abiding rules and regulations of the school.
 (B) Showing respect to elders.
 (C) Establishing relation with opposite sex.
 (D) Carrying out the instructions of parents.
30. Which of the following is based on Learners-centred education ?
 (A) Needs, abilities and interest of the learner.
 (B) Learning of the learner depends upon the qualitative teaching of teacher.
 (C) Teacher remains active and learner remains passive.
 (D) There is prescribed curriculum for the learners.

M.I.L. (ODIA)

ଅନୁଛେଦଟି ପାଠକରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର (ପ୍ରଶ୍ନ ନଂ 31 ରୁ ନଂ 35 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ଉତ୍ତର ଦିଅ :

ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରର ସାମାଜିକ ଜୀବନରେ କଳା ଓ ସଂସ୍କୃତିର ଶାଶ୍ୱତ ଉଦ୍ଭାସ ସେଠାକାର ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ନୁହେଁ । ସାଂସ୍କୃତିକ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବେସରକାରୀ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାର ସାପଲ୍ୟ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରରେ ସର୍ବତ୍ର ସୁସ୍ଥ । ସଂସ୍କୃତି ପ୍ରସାର ଲାଗି ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରରେ ସରକାରୀ ଅପେକ୍ଷା ବେସରକାରୀ ମହଲ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଧିକ ଉପଯୋଗୀ । ବୋଷନ ସହରର ମ୍ୟୁଜିୟମ ଅଫ ଫାଇନ୍ ଆର୍ଟସ ଗର୍ବର ସହିତ ଗୋଷ୍ଠୀ କରିଥାଏ ଯେ, ସେହି ଲଳିତ କଳା କେନ୍ଦ୍ରର ଯାବତୀୟ ବ୍ୟୟ ବେସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ଚାନ୍ଦା ସୂତ୍ରରୁ ମିଳିଥାଏ । ସଂସ୍କୃତି ପ୍ରସାର ଲାଗି ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରରେ କେହି ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରତି ଆଶା ରଖନ୍ତି ନାହିଁ, କାରଣ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଲାପରେପରେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରେ ସରକାର ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର ଆଶଙ୍କା ରହିବା ସ୍ୱାଭାବିକ । ଅର୍ଥନୈତିକ ତଥା ସାମାଜିକ ସଂଗଠନରେ ସରକାରୀ ହସ୍ତକ୍ଷେପକୁ ଦୂରେଇ ରଖିବା ଆମେରିକୀୟ ଜାତିର ମୌଳିକ ବିଶ୍ୱାସ । ସେ ଦେଶର ସରକାର ମଧ୍ୟ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସର୍ବଦା ସତର୍କ ଥାନ୍ତି । ବେଳାବଳୀରେ ଥାଇ ସମୁଦ୍ର ତରଙ୍ଗ ପ୍ରତି ରାଜାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଯେପରି ଅବ୍ୟାପାର ବୋଲି ସମ୍ରାଟ କାନୁୟର୍ ବୁଝିଥିଲେ, ମନେହୁଏ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରରେ ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଜନତାର ରୁଚି ଓ ରସବୋଧକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ସହିତ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଓ ଅହିତକର ମଣି ସଂସ୍କୃତି ଉପରେ ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ଉଶା କରିଛନ୍ତି । ଅର୍ଥନୀତିରେ ମାର୍କିନ୍ ସମାଜ ଯେପରି ପ୍ରତିପତ୍ତିଶୀଳ, କଳା ଓ ସଂସ୍କୃତି ବିକାଶରେ ସେଇ ସମାଜ ସେହିପରି ପ୍ରଗତିଶୀଳ ।

31. ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରସାରପାଇଁ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରରେ କାହାର ଉଦ୍ୟମ ଅଧିକ ?

- (A) ନେତା ମାନଙ୍କର
- (B) ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାର
- (C) ବେସରକାରୀ ମହଲର
- (D) ସାଂସ୍କୃତିକ ସଂଗଠନର

32. କେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମାର୍କିନ୍ ସମାଜର ପ୍ରତିପତ୍ତି ରହିଛି ?

- (A) କଳା ଓ ସଂସ୍କୃତି
- (B) ରୁଚି ଓ ରସବୋଧ
- (C) ସାମାଜିକ ସଂଗଠନ
- (D) ଅର୍ଥନୀତି

33. ତରଙ୍ଗ ପ୍ରତି ରାଜାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଅବ୍ୟାପାର ବୋଲି ବୁଝିଥିବା ସମ୍ରାଟ କାନୁୟର୍‌ଙ୍କର କେଉଁ ଧାରଣାର ସୂଚନା ମିଳେ ?

- (A) ପ୍ରାକୃତିକ ନିୟମକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ।
- (B) ରାଜାଙ୍କର କ୍ଷମତା ଅପରିସୀମା ।
- (C) ରାଜା ଶକ୍ତିଠାରୁ ବଡ଼ ଶକ୍ତି ନାହିଁ ।
- (D) ରାଜାଙ୍କରହିଁ କେବଳ ଆଦେଶ ଦେବାର ଅଧିକାର ରହିଛି ।

34. କେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବେସରକାରୀ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଯୋଗୁ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରରେ ସଫଳତା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ?

- (A) ସାଂସ୍କୃତିକ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ
- (B) ବିଜ୍ଞାନ
- (C) କ୍ରୀଡ଼ା
- (D) ଅର୍ଥନୀତି

35. ସଂସ୍କୃତି ପ୍ରସାର ପାଇଁ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରରେ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟର ଆଶା ରଖାଯାଏ ନାହିଁ କାର୍ଣ୍ଣ ?

- (A) ଦୀର୍ଘଦିନ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡୁଥିବାରୁ
- (B) ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ୱଳ୍ପ ହୋଇଥିବାରୁ
- (C) ନ ମିଳିବାର ଆଶଙ୍କା ଥିବାରୁ
- (D) ସରକାରୀ ହସ୍ତକ୍ଷେପର ଆଶଙ୍କା ଥିବାରୁ

ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ କବିତାଂଶଟି ପାଠକରି ତଳେ ଦଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ (ନଂ 36 ରୁ ନଂ 40) ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ :

ଏଇ ଯେ ଦିଶୁଛି ଲାଲମାଟିର ଖୋର୍ଦ୍ଧାଗଡ଼,

ଏ ବୀର ମାଟିର ଉଷ୍ମ ରକତେ ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ଉଷ୍ମତର ।

ଆସ କଳ୍ପନା, ସୁଦୂର ଅତୀତୁ ଆସ ହେ ଆସ,
ଜାଣେ ଜାଣେ ମୋର କହିଦିଅ ତାର ଗଉରବଭରା ସେ ଇତିହାସ ।
ଦେଖାଇ ଦିଅହେ କଳ୍ପନା ରାଣି, ଏ ଗଡ଼ ବୁକୁରେ ଶୁଭିଳା ଯେ ବାଣୀ

ବାଜିଲା ଯେଦିନ ସମର ବାଦ୍ୟ,

ବହିଲା ଯେଦିନ ଶୋଣିତ ଆଦ୍ୟ,

କିଭଳି ଏ ଜାତି ସ୍ବାଧୀନତା ପାଇଁ ଯୁଦ୍ଧ କରିଛି ଭୀଷଣ ତର,

ଏଇ ଯେ ଦିଶୁଛି ଲାଲମାଟିର ଖୋର୍ଦ୍ଧାଗଡ଼ ।

ଏଇ ଯେ ଦିଶୁଛି ଲାଲମାଟିର ଖୋର୍ଦ୍ଧାଗଡ଼,

ବରୁଣା ପାହାଡ଼ ତଳେ ତଳେ ତଳେ ରହିଛି କେବଳ ପଡ଼ିଆବଡ଼;

ଆସ କଳ୍ପନା, ସୁଦୂର ଅତୀତୁ ଆସହେ ଆସ,

ଜାତି ନିଶ୍ବାସ ବହୁଥିଲା ଏଥି ବୀର ଗଉରବେ ବରଷ ମାସ ।

ସେଦିନ ଏ ଜାତି ଥିଲା କେଉଁ ଭଳି

ଛାତିରେ ବିରାଟ ଆକାଂକ୍ଷା ଭରି,

ବିଜୟ ଦୂର୍ଜ୍ୟ ବଜାଇ ବଜାଇ,

ସ୍ବାଧୀନ ସପନେ ମଜାଇ ମଜାଇ,

ସିଂହ ପରାଏ ବୀର ବିକ୍ରମେ ଦିଶୁଥିଲା କିବା ଉର୍ଜସ୍ବତ ।

ଏଇ ଯେ ଦିଶୁଛି ଲାଲମାଟିର ଖୋର୍ଦ୍ଧାଗଡ଼ ।

36. ଖୋର୍ଦ୍ଧା ମାଟିକୁ ଯୁଗଯୁଗଧରି ଉଷ୍ମତରବୋଲି କବି କାହିଁକି କହିଛନ୍ତି ?

(A) ଖୋର୍ଦ୍ଧାର ପାହାଡ଼ିଆ ମାଟି ଅଧିକ ଉଷ୍ମ ହୋଇଥିବାରୁ

(B) ଖୋର୍ଦ୍ଧାର ପାଇକମାନେ ବିଦ୍ରୋହ କରିଥିବାରୁ

(C) ଖୋର୍ଦ୍ଧାର ପାଇକମାନେ ସବୁଯୁଗରେ ଦେଶପାଇଁ ପ୍ରାଣକବି ଦେଇଥିବାରୁ

(D) ଖୋର୍ଦ୍ଧାର ତାପମାତ୍ରା ସବୁବେଳେ ଅଧିକ ରହୁଥିବାରୁ

37. ଓଡ଼ିଆ ଜାତି କାହିଁକି ଯୁଦ୍ଧ କରିଥିଲା ?

(A) ସ୍ବାଧୀନତା ପାଇଁ

(B) ପ୍ରତିଶୋଧ ପାଇଁ

(C) ବୀରତ୍ବ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ

(D) ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବିସ୍ତାର ପାଇଁ

38. କବି ଖୋର୍ଦ୍ଧାର ଗୌରବମୟ ଇତିହାସ କାହାଠାରୁ ଶୁଣିବାକୁ ଚାହିଁଛନ୍ତି ?

(A) ବୃଦ୍ଧ ପାଇକ

(B) କଳ୍ପନା

(C) ବରୁଣେଇ ପାହାଡ଼

(D) କିମ୍ବଦନ୍ତୀ

39. ଓଡ଼ିଆ ବୀର କେଉଁ ବିଜୟସୂଚକ ବାଦ୍ୟ ବଜାଉଥିଲେ?

(A) ଶଙ୍ଖ

(B) ତୁରୀ

(C) ମର୍ଦ୍ଦକ

(D) ଘଣ୍ଟ

40. ବୀର ବିକ୍ରମରେ ଓଡ଼ିଆ ଜାତି ଜିପରି ଦିଶୁଥିବା ବଡ଼ ସମ୍ଭାବନା କରିଛନ୍ତି ?

(A) ଭୟଙ୍କର

(B) ସୁନ୍ଦର

(C) ଅପରାଜେୟ

(D) ଚେତସୁବ୍ରତ

41. 'ଆମ ହସ ଖେଳ' ବହିରେ କେଉଁ ପଠନ ପଦ୍ଧତିର ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଇଛି ?

(A) ବାକ୍ୟ ପଠନ ପ୍ରଣାଳୀ

(B) ଗଳ୍ପ ପଠନ ପ୍ରଣାଳୀ

(C) ଛବି ପ୍ରଣାଳୀ

(D) ଶବ୍ଦ କ୍ରମିକ ପଦ୍ଧତି

42. ପତ୍ର ଲିଖନ ଦ୍ୱାରା କେଉଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧିତ ହୁଏ ନାହିଁ ?

- (A) ଚଳିତ ଭାଷା ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି
- (B) ବ୍ୟାକରଣ ଜ୍ଞାନର ବୃଦ୍ଧି
- (C) ସୃଜନାତ୍ମକ ଚିନ୍ତାଧାରାର ବିକାଶ
- (D) ଲିଖନ ଅଭ୍ୟାସ ବୃଦ୍ଧିପାଇଁ ସୁଯୋଗ

43. କେଉଁଟି କଥନ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ପାଇଁ ଶ୍ରେଣୀ କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ?

- (A) ପିଲା ମାନଙ୍କୁ ଗୀତ ଗାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ଦେବା
- (B) ପଶୁ ପକ୍ଷୀଙ୍କ ସ୍ୱର ଅନୁକରଣ ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦେବା
- (C) ଧାରାଗାମୀ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା
- (D) ବିଭିନ୍ନ ବସ୍ତୁ ଦେଖାଇ ସେ ବିଷୟରେ କହିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହ ଦେବା

44. ମୋର ଚାକିରିରେ ବିଶ୍ୱାସ ନାହିଁ - ରେଖାଙ୍କିତ ପଦଟି କେଉଁ ପ୍ରକାର ଅବ୍ୟୟ ?

- (A) ସଂଯୋଜକ
- (B) ବିଭକ୍ତିସୂଚକ
- (C) କାଳବୋଧକ
- (D) ପଦାନୁୟାୟୀ

45. ବହୁଭାଷୀ ସମସ୍ୟାଦୂର କରିବାପାଇଁ କେଉଁ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ?

- (A) ପିଲାର ଘରର ଭାଷାକୁ ଉପେକ୍ଷା
- (B) ଦ୍ୱିଭାଷୀୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପ୍ରସ୍ତୁତି
- (C) ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ
- (D) ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଉପକରଣ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ

46. ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ କେଉଁଟି ମାତୃଭାଷା ଶିକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ ?

- (A) ଭାବ ଗ୍ରହଣ ଓ ଭାବ ପ୍ରକାଶ ଶକ୍ତିର ବୃଦ୍ଧି କରାଇବା
- (B) ବ୍ୟାବହାରିକ ବ୍ୟାକରଣ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରିବା
- (C) ଶ୍ରବଣ, କଥନ, ପଠନ ଓ ଲିଖନ ଶକ୍ତିର ବୃଦ୍ଧି କରାଇବା
- (D) ମାନବୀୟ ଗୁଣଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ କରାଇବା

47. 'ବୁକୁକ୍ଷୀ' ଶବ୍ଦର ମୂଳଧାତୁଟି କ'ଣ?

- (A) ବୁଦ୍ଧ
- (B) ବୁଝ
- (C) ବୁକୁକ୍ଷ
- (D) ବୁଦ୍ଧ

48. 'ବହୁପ୍ରଭୁତା' ଅର୍ଥରେ କେଉଁ ଗୁଡ଼ିଟି ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ?

- (A) ଅସିଆ କାଳର ମସିଆ
- (B) ଗୁରୁତ୍ୱାତ୍ମକ ମେଣ୍ଟାଇବା
- (C) କଳାକାର ପଦ୍ଧିଯିବା
- (D) ପଟେଇ ହେବା

49. କେଉଁଟି ବର୍ଣ୍ଣାଶୁଦ୍ଧି ନିରାକରଣର ଉପାୟ ନୁହେଁ ?

- (A) ବନାନ ଖେଳ
- (B) ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ
- (C) ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଚ୍ଚାରଣ
- (D) ଦୃଷ୍ଟ ଲିଖନ

50. କେଉଁଟି 'ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ' ଶବ୍ଦର ପ୍ରକୃତି ପ୍ରତ୍ୟୟ ?

- (A) ବାର୍ଦ୍ଧକ + ଯ
- (B) ବର୍ଦ୍ଧକ + ଯ
- (C) ବୃଦ୍ଧ + ଯ
- (D) ବୃଦ୍ଧକ + ଯ

51. କେଉଁ ଉପସର୍ଗଟି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତାବେ ଅବ୍ୟୟ ରୂପେ ବାକ୍ୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ ?

- (A) ଅତି
- (B) ପ୍ରତି
- (C) ପରି
- (D) ଅଭି

52. ବାକ୍ୟ ଶେଷରେ କେଉଁ ଚିହ୍ନ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥାଏ ?

- (A) କମା
- (B) ପ୍ରଶ୍ନସୂଚକ
- (C) କୋଳନ
- (D) ହାଇପେନ୍

53. ଅଜାତି କି ବଣିଜ ଅଟୁଆ - ଲୋକ ବାଣୀଚିର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

- (A) ଅନୁଭୂତିହୀନ କାର୍ଯ୍ୟ ଅସୁବିଧାଜନକ
- (B) ସଂକଟରେ ପଡ଼ିବା
- (C) ଅଭିଜ୍ଞତାରୁ ଶିକ୍ଷା ମିଳେ
- (D) କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରି ନପାରିବା

54. କେଉଁ ନାମଧାତୁଟି ବିଶେଷଣ ପଦରୁ ଗଠିତ ?

- (A) ରଙ୍ଗେଇବା
- (B) ଝାଙ୍କେଇବା
- (C) ମୁଣ୍ଡେଇବା
- (D) ବଙ୍କେଇବା

55. କେଉଁଟି 'ନିରକ୍ଷର' ଶବ୍ଦର ବିପରୀତ ଶବ୍ଦ ?

- (A) ପଣ୍ଡିତ
- (B) ଜ୍ଞାନୀ
- (C) ସ୍ୱାକ୍ଷର
- (D) ସାକ୍ଷର

56. କେଉଁଟି ସ୍ୱଶିକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ?

- (A) ଅଭିଧାନ ଦେଖି ଶବ୍ଦାର୍ଥ ଖୋଜିବା
- (B) ଶୁଣିଥିବା ଗପକୁ କହିବା
- (C) ଘରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ଚାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା
- (D) ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ ଲେଖିବା

57. ଭୁଲ ବାମାନ ଥିବା ଶବ୍ଦ ଚାରିପଟେ ଗୋଲ ବୁଲାଇବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲେ ତାହା କେଉଁପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନ ହେବ ?

- (A) ମେଳକ ପ୍ରଶ୍ନ
- (B) ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ
- (C) ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ
- (D) ଉତ୍ତର ମନୋନୟନ ମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ

58. ବ୍ୟାପକ ପଠନର ଲକ୍ଷ୍ୟ କ'ଣ ?

- (A) ବ୍ୟାକରଣ ଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି
- (B) ନୂତନ ଶବ୍ଦ ପରିଚିତି
- (C) ଭାଷାଗତ କୌଶଳ ହାସଲ
- (D) ଆନନ୍ଦ ପ୍ରାପ୍ତି

59. କେଉଁଟି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଶବ୍ଦର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ନୁହେଁ ?

- (A) ସବିତା
- (B) ଭାସ୍କର
- (C) ଦୀନବନ୍ଧୁ
- (D) ବିବସ୍ୱାନ

60. 'ଭ୍ରମଣ' - ଏହା କେଉଁ ପଦ ?

- (A) ସର୍ବନାମ
- (B) କ୍ରିୟା
- (C) ବିଶେଷ୍ୟ
- (D) ବିଶେଷଣ

M.I.L. (BENGALI)

অনুচ্ছেদটি পড়ে নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলির (প্রশ্ন নং. 31 থেকে 35) উত্তর দাও।

শান্তিনিকেতন বিদ্যালয় প্রকৃতির উদার ক্ষেত্রে প্রতিষ্ঠিত; এখানকার চরম বিভাগ ছাত্র ও শিক্ষক নয়; ইহা একটি সুবৃহৎ আশ্রম-পরিবার। নিজ নিজ পরিবার হইতে ছিন্ন হইয়া আসিয়া বালকেরা এই বৃহৎ পরিবারের অন্তর্গত হইয়া কতক পরিমাণে পারিবারিক স্নেহস্পর্শ পায়। এই বিদ্যালয়ে প্রকৃতি ও মানুষে হাত মিলাইয়া বালকদিগকে গড়িয়া তোলে। কিন্তু কেবল প্রকৃতি ও মানুষে মিলিয়া রবীন্দ্রনাথের জগৎ নয় - প্রকৃতি, মানুষ ও ভগবান এই তিন সত্তা মিলিয়া তাঁহার জগতের সম্পূর্ণতা। শান্তিনিকেতনে সাম্প্রদায়িকতানির্মুক্ত ভগবানের বিশুদ্ধ রূপের শিক্ষা দিবারও ব্যবস্থা আছে। যখন দেশের প্রচলিত স্কুলগুলি হইতে প্রকৃতি ও ভগবান নির্বাসিত, মানুষেরও মাত্র খণ্ডিত অস্বাভাবিক সম্বন্ধ, সেই সময়ে তিনি স্বপ্রতিষ্ঠিত বিদ্যালয়ে এই তিন সত্তাকে সম্মিলিত করিতে চেষ্টা করিয়াছিলেন। ইহা দেশের শিক্ষা-প্রথায় যে কতবড় যুগান্তর, অস্বাভাবিক অবস্থায় আমরা অত্যন্ত অভ্যস্ত না হইয়া গেলে তাহা বুঝিতে পারিতাম। রবীন্দ্রনাথের সমগ্র কাব্যের মধ্যে পূর্ণতার প্রতি যে আগ্রহ আছে, সেই পূর্ণতারই বাস্তব প্রকাশ শান্তিনিকেতন বিদ্যালয়ের জীবন।

31. শান্তিনিকেতন বিদ্যালয় কোথায় প্রতিষ্ঠিত ?

- (A) শিক্ষা ও সংস্কৃতির আবহের মধ্যে
- (B) অট্টালিকার শুষ্ক জঠরের মধ্যে
- (C) পিতৃদেবের সাধনার ক্ষেত্রে
- (D) প্রকৃতির উদার ক্ষেত্রে

32. শান্তিনিকেতন বিদ্যালয়ের স্থাপয়িতা কে ?

- (A) মহর্ষি দেবেন্দ্রনাথ ঠাকুর
- (B) বলেন্দ্রনাথ ঠাকুর
- (C) রবীন্দ্রনাথ ঠাকুর
- (D) সত্যেন্দ্রনাথ ঠাকুর

33. রবীন্দ্রনাথ ঠাকুর দেশের শিক্ষা প্রথায় যে বিরাট পরিবর্তন এনেছিলেন, মানুষ তা' সহজে বুঝতে পারেনি কেন ?

- (A) শিক্ষা ব্যবস্থায় কোনো উৎসাহ না থাকায়
- (B) স্কুলের লেখাপড়ার প্রতি কোনো আকর্ষণ না থাকায়
- (C) স্বার্থসিদ্ধির প্রতি অধিক গুরুত্ব দেওয়ায়
- (D) দেশের প্রচলিত শিক্ষা পদ্ধতিতে অভ্যস্ত থাকায়

34. রবীন্দ্রনাথের জগতে কোন তিনটি সত্তার মিলন ঘটেছিল ?

- (A) প্রকৃতি, মানুষ ও ভগবান
- (B) প্রকৃতি, মানুষ ও শিক্ষক
- (C) শিক্ষা, ছাত্র ও শিক্ষক
- (D) মহর্ষি দেব, আশ্রম ও ভগবৎ-প্রীতি

35. রবীন্দ্রনাথ ঠাকুর শান্তিনিকেতনে কোন্ বিশুদ্ধ রূপের শিক্ষা দিবার ব্যবস্থা করেছিলেন ?

- (A) সর্বাঙ্গসম্পূর্ণ জাতীয়তার আদর্শ রূপের
- (B) সাম্প্রদায়িকতানির্মুক্ত ভগবানের বিশুদ্ধ রূপের
- (C) বিশুদ্ধ আশ্রম-পরিবারের
- (D) প্রার্থনা মন্ত্রের বিশুদ্ধ উচ্চারণের

নিম্নলিখিত কবিতাটি পড়ে (প্রশ্ন নং. 36 থেকে 40 পর্যন্ত)
প্রশ্নগুলির উত্তর দাও :

কহিল গভীর রাতে সংসারে বিরাগী
“গৃহ ত্যাগিব আজি ইষ্টদেব লাগি।
কে আমারে ভুলাইয়া রেখেছ এখানে?”
দেবতা কহিলা, “আমি।” - শুনিল না কানে।
সুপ্তিমগ্ন শিশুটিরে আঁকড়িয়া বুকে
শ্রেষ্টী শয্যার প্রান্তে ঘুমাইছে সুখে।
কহিল, “কে তোরা ওরে মায়ার ছলনা?”
দেবতা কহিলা “আমি।” - কেহ শুনিল না।
ভাবিলা শয়ন ছাড়ি, “তুমি কোথা প্রভু”।
দেবতা কহিলা, “হেথা”। শুনিল না তবু।
স্বপনে কাঁদিল শিশু জলনীয়ে টানি, -
দেবতা কহিলা, “ফিরি।” - শুনিল না বাণী।
দেবতা নিশ্বাস ছাড়ি কহিলেন, “হায়,
আমারে ছাড়িয়া ভক্ত চলিল কোথায়।”

36. সংসারে বিরাগী সংসার ত্যাগ করতে চেয়েছেন কেন ?

- (A) সংসারে অতৃপ্তির জন্য
- (B) ইষ্টদেবের সান্নিধ্য লাভের জন্য
- (C) পুণ্যকর্ম সাধনের জন্য
- (D) ঈশ্বর পূজায় প্রতিবন্ধকতার জন্য

37. এই বিখ্যাত সনেটটিতে কার উপরে বেশি গুরুত্ব দেওয়া হয়েছে ?

- (A) সংসারের প্রতি
- (B) সংসার ত্যাগের প্রতি
- (C) পুণ্য অর্জনের প্রতি
- (D) প্রচলিত বিশ্বাস পরিবর্তনের প্রতি

38. সুপ্তিমগ্ন শিশু ও ক্রীকে দেখে তার কী মনে হয়েছে ?

- (A) আত্মীয়দের মাঝে আছে অপূর্ব শান্তি
- (B) সংসার বন্ধন
- (C) সংসার সুখ ক্ষণকালের জন্য
- (D) এরা মায়ার ছলনা

39. ইষ্টদেবের সাধনায় কবি কোন্ মতবাদে অনীহা প্রকাশ করেছেন ?

- (A) নস্রতবাদে
- (B) আনন্দবাদে
- (C) মায়াবাদে
- (D) সৌন্দর্যবাদে

40. নিম্নোক্ত উক্তিগুলির মধ্যে কোন্টি কবিতার মর্মবাণী রূপে গ্রহণীয় ?

- (A) সংসার ত্যাগ করলে দেবতাকে ত্যাগ করা হয়
- (B) সংসার ত্যাগের দ্বারাই ঈশ্বর লাভ হয়
- (C) বৈরাগ্য সাধন মানে সংসার ত্যাগ নয়
- (D) সংসারের সকলেই মায়ার প্রতিনিধি

41. শ্রুতিলিখন দ্বারা কোন্ দু'টি কাজ একসঙ্গে সাধিত হয় ?

- (A) কখন ও শ্রবণ
- (B) শ্রবণ ও লিখন
- (C) পঠন ও লিখন
- (D) লিখন ও স্বলিখন

42. শিক্ষা গ্রহণের মুখ্য উদ্দেশ্য কোন্টি ?

- (A) শিশুর সামগ্রিক বিকাশ
- (B) প্রথাগত শিক্ষা অর্জন
- (C) চরপাশের পরিবেশের সঙ্গে একাত্ম হওয়া
- (D) ভারতের ইতিহাস অন্বেষণ করা

43. মনের আনন্দে শিক্ষা গ্রহণ করলে শিশুর কী সুবিধা হয় ?

- (A) শিক্ষা গ্রহণে উদাসীনতা দূর হয়
- (B) শিক্ষকের প্রতি শ্রদ্ধা বৃদ্ধি পায়
- (C) পড়বার শক্তি অলক্ষিতভাবে বৃদ্ধি পায়
- (D) বিদ্যালয়ে অনুপস্থিতির হার কমে যায়

44. নিম্নে প্রদত্ত শব্দগুলোর মধ্যে কোন্টি একার্থবোধক শব্দ নয় ?

- (A) সাগর
- (B) সরোবর
- (C) সমুদ্র
- (D) সিঁধু

45. বিদ্যালয়ের পরিবেশ সংরক্ষণ ক্ষেত্রে শিক্ষকমশাই শিশুদের কীভাবে উৎসাহিত করবেন ?

- (A) বিদ্যালয়ের চারপাশে গাছ লাগিয়ে
- (B) বিদ্যালয়ের চারপাশে তারের বেড়া দিয়ে
- (C) প্লাস্টিক আবর্জনা ডাস্টবিনে ফেলে
- (D) পরিবেশ সম্পর্কিত আলোচনার মাধ্যমে

46. শিশু সর্বপ্রথমে তার মাতৃভাষা কীভাবে শিখতে শুরু করে ?

- (A) মা-বাবার কথা শুনে
- (B) ছবি দেখে
- (C) প্রকৃতির সাহায্যে
- (D) উপযুক্ত পরিবেশের সহায়তায়

47. নিম্নোক্ত বাক্যটিতে কোন্ উপসর্গ ব্যবহার করা হয়েছে? 'প্রতিমা' পূজা মাত্রই পৌত্তলিকতা নহে।

- (A) পরি
- (B) প্রতি
- (C) অতি
- (D) প্র

48. তা, যে, যেন, ও, কি এগুলি বাংলা ব্যাকরণের কোন্ বিভাগের অন্তর্ভুক্ত ?

- (A) কৃৎ-প্রত্যয়
- (B) তদ্ধিত প্রত্যয়
- (C) অব্যয়
- (D) উপসর্গ

49. নিম্নলিখিত উপকরণগুলির মধ্যে কোন্টি দৃশ্যপ্রাপ্য উপকরণ ?

- (A) রেডিও
- (B) মোবাইল
- (C) দূরদর্শন
- (D) কম্পিউটার

50. 'মনস্তাপ' শব্দটির সন্ধিবিচ্ছেদ করলে কোন্টি ঠিক হবে ?

- (A) মন + তাপ
- (B) মন + ঞাপ
- (C) মনঃ + ঞাপ
- (D) মনঃ + তাপ

51. কোনটি বিশেষ্য পদ ?

- (A) মধুর
- (B) কর্তব্য
- (C) পৃথিবী
- (D) দুঃখী

52. ভাষা-শিক্ষা গ্রহণে কোনটি উপাদেয় উপকরণ ?

- (A) দৃশ্য-উপকরণ
- (B) পরিবেশ বিজ্ঞান
- (C) ভাষা বিষয়ক বিজ্ঞান
- (D) শিশুর স্বাভাবিক প্রবৃত্তি

53. 'ইঁচড়ে পাকা'র ঠিক অর্থ কোনটি ?

- (A) অপদার্থ
- (B) অকালপক্ক
- (C) অযোগ্য
- (D) ধূর্ত

54. 'শুভ' শব্দের বিপরীতার্থক শব্দটি বাছ :

- (A) অকল্যাণ
- (B) অসৎ
- (C) অশুভ
- (D) অদৃষ্ট

55. 'ভণ্ড' - এই অর্থ প্রকাশ করে এমন প্রবাদ বাক্যটি বাছ।

- (A) বক-ধার্মিক
- (B) মাণিক জোড়
- (C) ভরাডুবি
- (D) চোঁট কাটা

56. শিশুর সর্বাধিক মানসিক বিকাশ হতে পারে :

- (A) বিদ্যালয়ে
- (B) চিত্রাঙ্কনে
- (C) পাঠ্য পুস্তকে
- (D) বাড়িতে

57. নির্ভুল বানান লিখনের জন্য নিম্নোক্ত কোনটি সঠিক দিশা দেখাবে ?

- (A) নিয়মিত লিখনের অভ্যাস
- (B) নিয়মিত পঠনের অভ্যাস
- (C) সংজ্ঞাগুলির নিয়মিত অভ্যাস
- (D) উচ্চস্বরে বানান মুখস্ত করা অভ্যাস

58. শিশুর শিখন প্রণালী কিরূপ হওয়া বাঞ্ছনীয় ?

- (A) যা প্রকৃতির সঙ্গে সম্পর্ক জানতে সাহায্য করবে
- (B) যা স্কুলে যেতে উৎসাহিত করবে
- (C) যা বন্ধুদের সঙ্গে মেলামেশায় উৎসাহিত করবে
- (D) যা পাঠের সঙ্গে নানা কাজে যোগ দিতে উৎসাহিত করবে

59. "যে তীর নিক্ষেপ করে" - একশব্দে প্রকাশ করলে কোনটি ঠিক হবে ?

- (A) তীরন্দাজ
- (B) মোকদ্দমা বাজ
- (C) তেজস্বী
- (D) ওলন্দাজ

60. শুদ্ধ বানান কোনটি ?

- (A) বিদুষক
- (B) বিদুসক
- (C) বিদূষক
- (D) বিদূশক

M.I.L. (HINDI)

निम्नलिखित अनुच्छेद को पढ़कर 31 से 35 तक के प्रश्नों के उत्तर दीजिए :

जन्मी तो मध्य प्रदेश के भानपुरा गाँव में थी। लेकिन मेरी यादों का सिलसिला अजमेर से शुरू होता है। वहाँ एक दुमंजिले मकान में हम रहते थे। ऊपरी मंजिल में पिताजी का साम्राज्य था। वे निहायत अव्यवस्थित ढंग से फैली-बिखरी पुस्तकों, पत्रिकाओं और अखबारों के बीच कुछ पढ़ते रहते थे या फिर डिक्शनरी देते रहते थे। नीचे हम सब भाई-बहनों के साथ रहती थीं। हमारी बेपढ़ी-लिखी व्यक्तित्वविहीन माँ..... हम सब की इच्छाओं और पिताजी की आज्ञाओं का पालन करने के लिए तत्पर। अजमेर से पहले पिताजी इन्दौर में थे, जहाँ उनकी बड़ी प्रतिष्ठा थी, सम्मान था, नाम था।

31. लेखिका का अजमेर से क्या शुरू होता है?

- (A) असर मिलाजुला
- (B) यादों का सिलसिला
- (C) भानपुरा
- (D) कीचड़ से पिलपिला

32. इंदौर में पिताजी की क्या-क्या चीजें थीं?

- (A) गुंडागर्दी
- (B) निष्ठा-आदर-काम
- (C) प्रतिष्ठा-सम्मान-नाम
- (D) हर चीज नाकाम

33. पिताजी का कमरा कैसा था?

- (A) निहायत अव्यवस्थित
- (B) पूरा सजा-धजा
- (C) साफ-सुथरा
- (D) मैला-कुचैला

34. 'पिताजी का साम्राज्य था' - का मतलब है :

- (A) संपूर्ण प्रशासन
- (B) संपूर्ण अनधिकार
- (C) संपूर्ण अधिकार
- (D) बेपरवाह हुकूमत

35. बेपढ़ी-लिखी माँ कैसी थी?

- (A) आभूषणविहीन
- (B) अधिकारहीन
- (C) नौकरानी से हीन
- (D) व्यक्तित्वविहीन

निम्नलिखित कवितांश को पढ़कर 36 से 40 तक के प्रश्नों के उत्तर दीजिए :

पीपल की ऊँची डाली पर बैठी चिड़िया गाती है;
तुम्हें ज्ञात अपनी बोली में क्या संदेश सुनाती है?
चिड़िया बैठी प्रेम-प्रीति की रीति हमें सिखलाती है,
वह जग के बंदी मानव को
मुक्ति-मंत्र बतलाती है।
वन में जितने पक्षी हैं,
खंजन, कपोत, चातक, कोकिल,
काक, हंस, शुक, आदि वास
करते सब आपस में हिलमिल।
सब मिलजुलकर रहते हैं,
सब मिलजुलकर खाते हैं,
आसमान ही उनका घर है,
जहाँ चाहते जाते हैं,

36. चिड़िया कहाँ बैठकर गाती है?

- (A) पीपल की ऊँची डाली पर
- (B) घोंसले में अपनी बोली में
- (C) आम की डाली पर
- (D) पीपल की डाली से उड़कर

37. चिड़िया मानव को क्या बतलाती है?

- (A) मिलजुलकर रहने को
- (B) मुक्तिमंत्र
- (C) काक से मिलने को
- (D) मधुर भाषण

38. चिड़िया हमें क्या सिखलाती है?

- (A) प्रेम-प्रीति की रीति
- (B) अच्छा संदेश
- (C) मधुर बोलने की रीति
- (D) हिलमिलकर रहना

39. पक्षियों का घर कहाँ है?

- (A) छत पर घोंसलों में
- (B) पेड़ पर
- (C) धरती पर
- (D) आसमान में

40. अब मानव किस स्थिति में है?

- (A) हिलमिलकर
- (B) मुक्त होकर
- (C) बंदी बनकर
- (D) पक्षियों से दूर

41. 'कली' शब्द का बहुवचन रूप होगा :

- (A) कलिरैं
- (B) कलीयों
- (C) कलियाँ
- (D) कलीना

42. कौन-सा शब्द उपसर्ग-युक्त नहीं है?

- (A) सुकार्य
- (B) निष्काम
- (C) विकार
- (D) कारुकार्य

43. किस शब्द का रूप परिवर्तन नहीं होता?

- (A) संज्ञा
- (B) अव्यय
- (C) विशेषण
- (D) क्रिया

44. पद्य-पाठदान का मुख्य उद्देश्य क्या है?

- (A) रसानुभूति
- (B) कठिन शब्दों का अर्थ-ज्ञान
- (C) पद्य को याद करना
- (D) सारांश याद रखना

45. सही वर्तनी कौन-सी है?

- (A) दुरावस्था
- (B) दुर्गवस्था
- (C) दुरवस्था
- (D) दुर्ववस्था

46. व्यक्ति, जाति, द्रव्य आदि के नाम किस प्रकार के पद हैं?

- (A) संज्ञा
- (B) सर्वनाम
- (C) अव्यय
- (D) क्रिया

47. विद्यार्थी का मानसिक विकास सर्वाधिक होता है :

- (A) घर पर
- (B) विद्यालय और कक्षा में
- (C) मित्र-मंडली में
- (D) खेल के मैदान में

48. पूर्वज्ञान परीक्षा का उद्देश्य कौन-सा नहीं है?

- (A) पहले के ज्ञान को जानना
- (B) उत्प्रेरण प्रदान करना
- (C) अधिगम के लिए तैयार करना
- (D) पाठांश के कठिन स्थलों से अवगत होना

49. इनमें से विशेषण शब्द कौन है?

- (A) सुंदरता
- (B) सुंदर
- (C) सौंदर्य
- (D) सौंदर्यता

50. पाठ्य-विषय को समझने के लिए कौन-सा अधिक सहायक है?

- (A) द्रुतवाचन
- (B) समूहवाचन
- (C) ऊँचे स्वर से वाचन
- (D) मौनवाचन

51. वस्तुनिष्ठ प्रश्नों के लिए कौन-सी उक्ति उपयुक्त नहीं है?

- (A) त्रुटिहीन मापन संभव है।
- (B) दो शिक्षक भिन्न-भिन्न अंक दे सकते हैं।
- (C) अधिक विषय-वस्तु को प्रश्नों में अन्तर्भुक्त किया जा सकेगा।
- (D) शीघ्र मूल्यायन संभव है।

52. कौन-सा वाक्य शुद्ध है?

- (A) राम ने तीन रोटियाँ खाईं।
- (B) राम ने तीन रोटियाँ खाए।
- (C) राम ने तीन रोटियाँ खाई।
- (D) राम ने तीन रोटियाँ खाया।

53. श्रुत-लेखन में कौन-सी दो दक्षताओं का एक साथ विकास होता है?

- (A) श्रवण-लेखन
- (B) श्रवण-भाषण
- (C) श्रवण-वाचन
- (D) श्रवण-बोधन

54. शिक्षण में निम्नलिखित सहायक उपकरणों में से कौन-सा अधिक महत्वपूर्ण है?

- (A) दृश्य उपकरण
- (B) श्रव्य उपकरण
- (C) श्यामपट्ट
- (D) पाठ्य-पुस्तक

55. किंडरगार्टन पद्धति के जन्मदाता हैं :

- (A) पेस्टालॉजी
- (B) रायबर्न
- (C) फ्रोबेल
- (D) महात्मा गाँधी

56. इनमें से अकर्मक क्रिया कौन है?

- (A) बैठना
- (B) खाना
- (C) पढ़ना
- (D) खेलना

57. 'कृपया एक निबंध लिख दीजिए।' यह किस प्रकार का वाक्य है?

- (A) निषेधवाचक
- (B) आज्ञावाचक
- (C) विस्मयबोधक
- (D) संकेतवाचक

58. 'हाथी' का पर्यायवाची शब्द है :

- (A) तुरंगम
- (B) विहंगम
- (C) मंदर
- (D) कुंजुर

59. सीखे हुए ज्ञान को स्मरण करने में जो प्रश्न सहायक होते हैं, वे हैं :

- (A) विकासात्मक प्रश्न
- (B) स्मृत्यात्मक प्रश्न
- (C) समस्यात्मक प्रश्न
- (D) विचार उत्तेजक प्रश्न

60. अच्छे परीक्षण की विशेषता क्या नहीं है?

- (A) वैधता
- (B) विश्वसनीयता
- (C) वस्तुनिष्ठता
- (D) निबंधात्मकता

M.I.L. (URDU)

33. لفظ ”جدید“ کی ضد کیا ہے ؟

- (A) قریب
(B) قدیم
(C) نیا
(D) انعام

34. غالب اور شیفتہ کے انتقال کے بعد حالی کہاں چلے گئے ؟

- (A) لاہور
(B) دہلی
(C) پٹنہ
(D) علی گڑھ

35. حالی کی ”حیات سعدی“ کب شائع ہوئی ؟

- (A) 1867 میں
(B) 1901 میں
(C) 1886 میں
(D) 1890 میں

نیچے دی گئی نظم کو پڑھیے اور ہدایت کے مطابق سوالوں کے جواب دیجیے :

آگ نے ایک روز پانی سے کہا دیکھ میری قوت و عظمت ذرا
کوئی شے آتی ہے میری زد میں جب راکھ میں تبدیل ہو جاتی ہے تب
جو چمک پنہاں مری رنگت میں ہے دیکھ کر اس کو شفق حیرت میں ہے
36. آگ کس سے مخاطب ہوئی ؟

- (A) سمندر سے
(B) زمین سے
(C) دریا سے
(D) پانی سے

درج ذیل تمام سوالوں کے جواب دیجیے۔ ہر سوال کی قیمت ایک (1)

نمبر ہے۔ ہر سوال کے چار (۴) ممکنہ جوابات دیے گئے ہیں۔ جن میں سے
صرف ایک جواب صحیح ہے۔ بقیہ تین غلط ہیں۔ سوالات کو غور سے پڑھیے اور
جس جواب کو آپ صحیح سمجھتے ہیں A-B-C-D میں سے کسی ایک پر ہدایت
کے مطابق نشان لگائیے۔ کل سوالات کی تعداد تیس (30) ہے۔

مندرجہ ذیل اقتباس کو غور سے پڑھیے اور اس کے نیچے دیے گئے

سوالات کے جوابات اد پردی ہوئی ہدایت کے مطابق دیجیے :

”مولانا الطاف حسین حالی پانی پت میں پیدا ہوئے۔ علم کی طلب اور
شعر و سخن کا ذوق انھیں دہلی لایا۔ یہاں انہوں نے نواب مصطفیٰ خاں شیفتہ اور
مرزا غالب جیسی شخصیتوں سے فیض حاصل کیا۔ غالب اور شیفتہ کے انتقال کے
بعد حالی لاہور چلے گئے اور انگریزی حکومت کے ملازم ہو گئے۔ لاہور میں محمد
حسین آزاد کے ساتھ مل کر ڈبلیو۔ جی۔ لائٹر اور دوسرے انگریز افراد کے
تعاون سے انہوں نے اردو میں جدید نظم کی بنیاد ڈالی۔ اردو کے سوانحی ادب
میں حالی کی ”حیات سعدی“ 1886 میں، ”یادگار غالب“ 1867 میں
اور ”حیات جاوید“ 1901 میں شائع ہوئیں۔“

31. حالی کہاں پیدا ہوئے ؟

- (A) کان پور میں
(B) حیدرآباد میں
(C) رانچی میں
(D) پانی پت میں

32. ”انگریزی حکومت میں“ میں لفظ ”انگریزی“ قاعدے کے اعتبار
سے کیا ہے ؟

- (A) صفت مشبہ
(B) صفت عددی
(C) صفت مقداری
(D) صفت نسبتی

37. آگ کی چمک دیکھ کر کون حیرت میں ہے ؟

(A) سورج

(B) چاند

(C) شفق

(D) بادل

38. کس کی زد میں آنے سے شے راکھ میں تبدیل ہو جاتی ہے ؟

(A) پانی

(B) آگ

(C) دریا

(D) ہوا

39. لفظ ”چمک“ قاعدے کے اعتبار سے کیا ہے ؟

(A) مذکر

(B) اسمِ مکرہ

(C) مونث

(D) اسمِ معرفہ

40. لفظ ”قوت“ قاعدے کے اعتبار سے کیا ہے ؟

(A) اسم

(B) فعل

(C) صفت

(D) ضمیر

41. وہ لفظ جو کسی چیز کو بڑا کر کے دکھائیے۔ اسے کیا کہتے ہیں ؟

(A) اسمِ آلہ

(B) اسمِ مکرم

(C) اسمِ ذات

(D) اسمِ صفت

42. نیچے دیے گئے الفاظ میں سے کون سا لفظ مذکر ہے ؟

(A) دیانت

(B) ریاضت

(C) محنت

(D) موتی

43. نیچے دیے گئے الفاظ میں سے کون سا لفظ تخلص ہے ؟

(A) ام کلثوم

(B) چنو

(C) بھارت رتن

(D) انیس

44. پڑھائی کو عام طور پر کتنے حصوں میں تقسیم کیا گیا ہے ؟

(A) دو

(B) تین

(C) چار

(D) پانچ

45. "پانی پلاؤ"۔ یہاں "پلاؤ" کس قسم کا فعل ہے ؟

(A) فعل نہی

(B) فعل امر

(C) فعل مضارع

(D) فعل حال

46. نیچے دیے گئے الفاظ میں سے کون سا لفظ اسم مکرر ہے ؟

(A) اشرف

(B) کان پور

(C) تاج محل

(D) شہر

47. درس کے وقت استاد کتنی قسم کی پڑھائی پر زور دیتا ہے ؟

(A) دو

(B) تین

(C) چار

(D) پانچ

48. ق + ل + م = قلم

اس طریقہ تدریس کو کیا کہتے ہیں ؟

(A) ترکیبی طریقہ

(B) تحلیلی طریقہ

(C) استقرائی طریقہ

(D) استخراجی طریقہ

49. لفظ "امیر" کی ضد کیا ہے ؟

(A) شریف

(B) غریب

(C) عاقل

(D) بہادر

50. ٹیلی ویژن کس امدادی سامان سے تعلق رکھتا ہے ؟

(A) بصری

(B) سمعی و بصری

(C) سمعی

(D) ماڈل

51. "مرثیہ" کس ادب کا حصہ ہے ؟

(A) نثری

(B) شعری

(C) افسانوی

(D) غیر افسانوی

52. ذیل میں سے کون سا محاورہ ہے ؟

(A) آنکھ لگنا

(B) بہت غصے میں ہونا

(C) بہت بلند ہونا

(D) خوشی منانا

53. معروضی جانچ میں کتنے جواب صحیح ہوتے ہیں ؟

- (A) دو
(B) چار
(C) ایک
(D) تین

54. زبان سیکھنے کے مقصد کو عموماً کتنے حصوں میں تقسیم کیا گیا ہے ؟

- (A) دو
(B) تین
(C) پانچ
(D) چار

55. جہاں پھول وہاں _____

یہ سوال کس مدت سے تعلق رکھتا ہے ؟

- (A) تکمیلی مدت
(B) مماثل مدت
(C) تعددی انتخاب مدت
(D) اوپر دیے ہوئے میں سے کوئی بھی نہیں

56. وہ فعل جس کا فاعل معلوم ہو۔ اسے کیا کہتے ہیں ؟

- (A) فعل مجہول
(B) فعل معروف
(C) فعل لازم
(D) فعل متعدی

57. لفظ ”دربان“ قاعدے کے لحاظ سے کیا ہے ؟

- (A) صفت نسبتی
(B) صفت مشبہ
(C) سابقہ
(D) لاحقہ

58. نیچے کے جملے میں کون سا لفظ ضمیر ہے ؟

- کس نے کتاب پڑھی ؟
(A) کتاب
(B) پڑھی
(C) کس
(D) نے

59. سن کر لکھنے کے عمل کو کیا کہتے ہیں ؟

- (A) مضمون نویسی
(B) خط نویسی
(C) خوش خطی
(D) املا

60. زبان سیکھنے کا پہلا زینہ کیا ہے ؟

- (A) پڑھنا
(B) بولنا
(C) سننا
(D) لکھنا

M.I.L. (TELUGU)

దిగువ నీయబడిన గద్య భాగమును చదివి 31 నుండి 35 వరకు గల ప్రశ్నలకు జవాబులు వ్రాయుము.

తుకువ వంశమునకు చెందిన శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు విజయనగర సామ్రాజ్యమును పరిపాలించెను. ఈయన కీ||శ|| 16వ శతాబ్దమునకు చెందినవాడు. ఈతని తండ్రి పేరు నరసరాయలు. ఈతని మంత్రియగు తిమ్మరుసు గొప్ప ప్రతిభావంతుడు. శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు తిమ్మరుసును అధికముగా గౌరవించెడివాడు. విజయోత్సవ సమయమున, తన అభ్యుదయమునకు తిమ్మరుసుయే కారణమని రాయలు పొగిడెను. శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు రాజ్యమును జనరంజకముగ పరిపాలించెను. ప్రజల కష్ట, సుఖములను తెలిసి కొనటకు రాయలు మారు వేషము ధరించి జన పథములలో సంచరించెడి వాడు. ఈయన కవి, కవితా ప్రియుడు. రాయలు కాలమును స్వర్ణ యుగముగా భావించెడివారు. ఈతని ఆస్థానములో అష్టదిగ్గజములనెడి కవులు ఉండెడివారు. వారిలో మొట్టమొదటి కవియైన అల్లసాని పెద్దనగారు రచించిన 'మనుచరిత్ర' గ్రంథమును చదివి కవి చమత్కార ప్రబంధ రచనకు అబ్బురపడి పెద్దనకి 'ఆంధ్ర కవితా పితామహ' అనే బిరుదు నిచ్చి, స్వయముగా పల్లకీ మోసి, కాలికి గండపెండేరము తొడిగినటువంటి సాహితీ ప్రియుడు. అష్టదిగ్గజ కవులను పోషించినటువంటి మహామనీషి శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు. శ్రీకృష్ణ దేవరాయలను ఆంధ్రభోజుడవి, సాహితీ సమరాంగణ సార్వభౌముడని ప్రజలు వేనోళ్ళ కీర్తించిరి.

31. శ్రీకృష్ణ దేవరాయల వంశమేది ?

- (A) సూర్యవంశము
- (B) తుకువ వంశము
- (C) కాకతీయ వంశము
- (D) జైన వంశము

32. శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు గారి మంత్రి పేరేమి ?

- (A) ధూర్జటి
- (B) తిమ్మరుసు
- (C) శ్రీనాథుడు
- (D) అయ్యల రామభద్రుడు

33. రాయలకాలమును ప్రజలు ఏ యుగముగా గుర్తించిరి ?

- (A) శ్రేతాయుగము
- (B) ద్వాపరయుగము
- (C) స్వర్ణయుగము
- (D) కలియుగము

34. శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు ఏ శతాబ్దమునకు చెందినవాడు ?

- (A) 16 వ శతాబ్దము
- (B) 18 వ శతాబ్దము
- (C) 11 వ శతాబ్దము
- (D) 14 వ శతాబ్దము

35. రాయల ఆస్థానములో నున్న మొట్టమొదటి కవి ఎవరు ?

- (A) తెనాలి రామకృష్ణుడు
- (B) ధూర్జటి
- (C) భట్ట మూర్తి
- (D) అల్లసాని పెద్దన

దిగువ నిచ్చిన పద్యములను చదివి 36 వ ప్రశ్న నుండి 40 వ ప్రశ్నవరకు జవాబులు వ్రాయుము.

కవికలంబున గల యలంకార రచన
కలదు కలదోయి శిల్పి, నీయులిముఖమున;
గాక పోయినఁ బెను తాతికంబములకు
గుసుమ వల్లరు తేరీతి గ్రుచ్చినావు ?

సిరితా వచ్చిన వచ్చును
సలలితముగ నారికేక సలిలము భంగిన్
సిరితా పోయిన పోవును
కరిమింగిన వెలగపండు కరణిని సుమతీ !

నీరము లోత్త లోహముననిల్చి యనామకమైన శించునా
నీరమె ముత్యమట్ల నశినీదళ సంగ్ధితమై తనర్చునా
నీరమె శుక్తిలోఁబడి మణిత్యముఁ గాంచు సమంచిత ప్రభం
బౌరుష వృత్తులిట్లధము మధ్యమునుత్తముఁ గొల్చువారికిన్

పుస్తకముల నీవు పూవు వలెను చూడు
చింపఁజోకు మురికి చేయుఁజోకు
పరుల పుస్తకముల నెరవు తెచ్చితి వేని
తిరిగి యిమ్ము వేగ, తెలుగు బిడ్డ !

36. రాతి స్తంభాలలో పూలగుత్తెలను చెక్కినదెవరు ?

- (A) వడ్రంగి
- (B) చాకలి
- (C) శిల్పి
- (D) కుమ్మరి

37. కాలిన ఇనుముపై నీరు పడిన ఏమగును ?

- (A) నశించి పోవును
- (B) రత్నమగును
- (C) రాయి అగును
- (D) పువ్వు లగును

38. కరి అనగా నెవరు ?

- (A) సింహము
- (B) ఏనుగు
- (C) ఒంటె
- (D) మేక

39. సిరి ఏ విధముగా వచ్చును ?

- (A) పాల వలె
- (B) మట్టిలాగ
- (C) కొబ్బరి నీరు వలె
- (D) వెన్నవలె

40. పుస్తకములను ఏ విధముగా చూడవలెను ?

- (A) అజాగ్రత్తగ
- (B) పువ్వుల వలె
- (C) బంగారం లాగ
- (D) చింపవలెను

41. మనసైన సంధి విధ దీసిన ఏ రూపమగును ?

- (A) మనస + అయిన
- (B) మనసే + ఆయన
- (C) మనసు + ఐన
- (D) మన + సయిన

42. రేపు నాన్న వస్తారు - అను వాక్యము ఏ కాలములో నున్నది ?

- (A) భూత కాలము
- (B) భవిష్యత్కాలము
- (C) వర్తమానకాలము
- (D) కలికాలము

43. సంతోషం - దీనికి వికృతి పదమేది ?

- (A) సొంతం
- (B) సంతసం
- (C) సొంతం
- (D) సామసం

44. వేటి ద్వారా మానవులు ప్రకృతి రహస్యాలను అన్వేషిస్తారు ?

- (A) కర్మేంద్రియాలు
- (B) భవనాలు
- (C) జ్ఞానేంద్రియాలు
- (D) చలనచిత్రాలు

45. రాముని యొక్క బాణము - ఈ వాక్యము నందుగల సమాసమేది ?

- (A) ద్వంద్వ సమాసం
- (B) షష్ఠీ తత్పురుష
- (C) కర్మధారయ
- (D) బహువ్రీహి

46. భద్రం పదమునకు అర్థమేమి ?

- (A) భయం
- (B) జాతర
- (C) జాగ్రత్త
- (D) బరువు

47. పాటలు పాడే వారిని ఏమంటారు ?

- (A) న్యాయాధికారి
- (B) గాయకులు
- (C) శ్రోతలు
- (D) పాఠకులు

48. గోండు భాషలో రాం!రాం! అనగానేమి ?

- (A) నమస్కారం
- (B) కృతజ్ఞతలు
- (C) ప్రయాణం
- (D) ఆహ్వానం

49. నవ్య భారతము - ఏ సమాస మగును ?

- (A) విశేషణ పూర్వపద కర్మధారయ సమాసం
- (B) రూపక సమాసం
- (C) ద్వంద్వ సమాసం
- (D) షష్ఠీ తత్పురుష

50. రెడ్ క్రాస్ సంస్థ ఏ సంవత్సరంలో ఏర్పడింది ?

- (A) 1805
- (B) 1830
- (C) 1901
- (D) 1863

51. తింటే గారెలే తినాలి, వింటే _____ వినాలి.
 (A) పాటలు
 (B) భారతం
 (C) పద్యం
 (D) పాండిత్యం
52. శిరము + ఎత్తు - సంధి కలిపిన ఏ రూప మగును ?
 (A) శారమెత్తు
 (B) శారమైన ఎత్తు
 (C) శివమెత్తము
 (D) శిరమెత్తు
53. కవిత్రయం అనగా ఎంత మంది ?
 (A) ముగ్గురు
 (B) నలుగురు
 (C) ఇద్దరు
 (D) ఆరుగురు
54. 'భరత ఖండంబు చక్కటి పాడియావు'. అని అన్నదెవరు ?
 (A) టంగుటూరి ప్రకాశం
 (B) దువ్వూరి వెంకట సుబ్బయ్య
 (C) గాంధీజీ
 (D) చిలకమర్తి లక్ష్మీ నరసింహం
55. తెలుగు సంవత్సరాలలో మొదటి సంవత్సరం ఏది ?
 (A) దుర్ముఖి
 (B) అక్షయ
 (C) విజయ
 (D) ప్రభవ
56. గరువము - దీనికి ప్రకృతి పదమేది ?
 (A) గేర్వం
 (B) గౌరం
 (C) గర్వం
 (D) గౌరవము
57. జనకుడు - దీనికి పర్యాయ పదమేది ?
 (A) తండ్రి
 (B) జనము
 (C) అన్న
 (D) మామ
58. దేముడు - దీనికి వ్యతిరేక పదమేది ?
 (A) ధైర్యం
 (B) దెయ్యం
 (C) దానం
 (D) దోచడం
59. మన దేశానికి పశ్చిమాన ఉన్న సముద్రం ఏది ?
 (A) హిందూ మహాసముద్రం
 (B) బంగాళాఖాతం
 (C) పస్ఫిక్ మహాసముద్రం
 (D) అరేబియా సముద్రం
60. శ్రీకృష్ణుడు గోపికల ఇండ్లలో ఏమి తినెను ?
 (A) మీగడ పెరుగు
 (B) బూరెలు
 (C) అన్నం
 (D) గారెలు

L-ENGLISH

61. I can play _____ very well.
 (A) a violin
 (B) an violin
 (C) violin
 (D) the violin
62. He arrived here after _____ walk.
 (A) five minutes'
 (B) five-minutes
 (C) a five - minutes
 (D) five minute
63. She gave her child a _____ toy.
 (A) blue plastic Japanese
 (B) blue Japanese plastic
 (C) plastic blue Japanese
 (D) Japanese plastic blue
64. State which of the following is grammatically acceptable.
 (A) What do you do at this moment?
 (B) What are you doing at this moment?
 (C) What will you do at this moment?
 (D) What have you done at this moment?
65. The doctor came after _____.
 (A) the patient had died
 (B) the patient died
 (C) the patient was died
 (D) the patient was dying
66. _____ made the study of English language compulsory in India.
 (A) Kothari Commission
 (B) Wood's Despatch
 (C) Macaulay's Minutes
 (D) Sergeant Report
67. The phonetic transcription of the word 'duty' is _____.
 (A) /djuti/
 (B) /dju:ti/
 (C) /djuti:/
 (D) /du:ti/
68. We _____ drive fast as we have plenty of time.
 (A) needn't
 (B) mustn't
 (C) cannot
 (D) couldn't

69. _____ is most essential for creative writing.
- (A) Idea
 - (B) Language
 - (C) Imagination
 - (D) Fancy
70. State which of the following is grammatically acceptable.
- (A) No sooner the game had started than it began to rain.
 - (B) No sooner had the game started when it began to rain.
 - (C) No sooner had the game started than it began to rain.
 - (D) No sooner the game started than it began to rain.
71. Poetry is primarily oriented for _____.
- (A) comprehension
 - (B) vocabulary enrichment
 - (C) appreciation
 - (D) linguistic skills
72. When rules of language are learnt from a life situation, it refers to _____ grammar.
- (A) Functional
 - (B) Formal
 - (C) Descriptive
 - (D) Traditional
73. Deficiency in a learner can be taken care of through _____.
- (A) regular teaching
 - (B) self-study
 - (C) proper explanation
 - (D) remedial teaching
74. When a part of the word is spoken emphatically, it is called _____.
- (A) a pause
 - (B) stress
 - (C) intonation
 - (D) pronunciation
75. We have been staying here _____ 2016.
- (A) for
 - (B) within
 - (C) since
 - (D) in
76. Continuous comprehensive evaluation emphasises _____ evaluation.
- (A) process
 - (B) product
 - (C) term end
 - (D) formation

77. The aim of teaching English language is to acquire _____.

- (A) the knowledge of grammar
- (B) vocabulary
- (C) the knowledge of sentences
- (D) language skills

78. Which of the following sentences is correctly punctuated ?

- (A) She said to her son Are you hungry ?
- (B) She said to her son, Are you hungry ?
- (C) She said to her son, "are you hungry ?"
- (D) She said to her son, "Are you hungry ?"

79. _____ hinders the process of comprehension while reading silently.

- (A) Eye - span
- (B) Sub-vocalization
- (C) Scanning
- (D) Finger pointing

80. He was accused _____ theft.

- (A) with
- (B) of
- (C) for
- (D) at

Read the passage given below and answer the questions that follow choosing the correct alternatives.

Twenty years ago, Kamalpur village was backward and neglected. There was no supply of drinking water and the villagers washed their cattle in the only pond. There was no hospital or school and no electricity either.

Today Kamalpur is electrified and a mobile dispensary visits it every week. A primary school is housed in a stone building. Drinking water is on tap. There will soon be a branch of the State Bank of India in the village, and this will be a great boon to the farmers. Loans for farming operations will be readily available and the grip of the moneylender on the farmers will be loosened.

81. The phrase 'the grip of the moneylender' suggests the moneylender's _____ farmers.

- (A) kindness towards
- (B) jealousy towards
- (C) financial control over
- (D) intolerance of

82. Which will be a great boon to the farmers ?

- (A) Electricity
- (B) A mobile dispensary
- (C) A primary school
- (D) A branch of the State Bank of India

83. The passage is mainly about the _____ Kamalpur.

- (A) backwardness
- (B) happy and bright changes that have come over
- (C) farmers of
- (D) supply of drinking water in

84. What was Kamalpur like twenty years ago ?

- (A) It was a model village.
- (B) It was backward and neglected.
- (C) It was backward but clean.
- (D) It was fully electrified.

85. Kamalpur had _____.

- (A) a pond
- (B) two ponds
- (C) no ponds
- (D) three ponds

Read the passage carefully and answer the questions (Q. Nos. 86 to 90) that follow choosing the correct alternatives given :

There is some truth in the common saying that while dogs become attached to persons, cats are generally attached to places. A dog will follow his master anywhere, but a cat keeps to the house it is used to; and even when the house changes hand, the cat will remain there, so long as it is kindly treated by the new owners. A cat does not seem to be capable of the personal devotion often shown by a dog. It thinks most of its own comfort, and its love is only cupboard love. A German philosopher has rightly said that a cat is tolerable till it is a kitten. But a dog is faithful to its master till death.

86. Which of the following is true ?

- (A) A cat has its personal devotion to its master.
- (B) A cat thinks most of its own comfort.
- (C) A dog does not have its personal devotion to anybody.
- (D) A dog is tolerable till it is a puppy.

87. Which of the following is true ?

- (A) Dogs and cats are attached to people in the same manner.
- (B) A cat follows its master anywhere.
- (C) A dog is always attached to the house of the master.
- (D) A dog follows its master anywhere.

88. According to the German philosopher _____.

- (A) a dog is always faithful.
- (B) a cat is always faithful.
- (C) a dog is faithful till the master is kind to it.
- (D) a cat is never tolerable.

89. A cat's 'love is only cupboard love'. It means _____.

- (A) A cat does not carry any love.
- (B) A cat's love is only outward.
- (C) A cat loves its master secretly.
- (D) A cat has genuine love for everybody.

90. When the owner of the house is changed the cat _____.

- (A) remains attached to the house as before
- (B) remains attached till the new owner treats it kindly
- (C) follows the old master
- (D) follows the new master as long as the master lives there

ଗଣିତ / MATHEMATICS

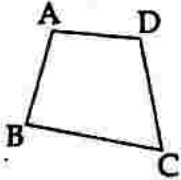
91. ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାଦାନର କେଉଁ ପଦ୍ଧତି ଗାଣିତିକ ସମସ୍ୟା ଚିହ୍ନିବା ସହାୟକ ଅଂଶ ମଧ୍ୟରେ ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପନ କରି ଏହାର ସମାଧାନ କରିଥାଏ ?

- (A) ଆରୋହୀ ପଦ୍ଧତି
(B) ଅବରୋହୀ ପଦ୍ଧତି
(C) ବିଶ୍ଳେଷଣ ପଦ୍ଧତି
(D) ସଂଶ୍ଳେଷଣ ପଦ୍ଧତି

92. ଯେ କୌଣସି ଗଣିତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ଅନୁଦେଶାତ୍ମକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କଲାବେଳେ ପ୍ରଦତ୍ତ କାରକ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟିକୁ ବିଚାର କରାଯାଏ ନାହିଁ ?

- (A) ଶିକ୍ଷା ଦାନ ବିଷୟର ସ୍ୱରୂପ
(B) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ଓ ଆଗ୍ରହ
(C) ସମ୍ବଳର ସୁଲଭତା
(D) ରାଷ୍ଟ୍ରର ରାଜ୍ୟନୈତିକ ଆଦର୍ଶ

93. ଦତ୍ତ ଚିତ୍ରରେ, ABCD ଏକ ଚତୁର୍ଭୁଜ । ଚିତ୍ରରୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଉକ୍ତି ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?

- (A) $AB + BC + CD + AD = 2AC$
(B) $AB + BC + CD + AD < 2AC$
(C) $AB + BC + CD + AD > 2AC$
(D) ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ନୁହେଁ

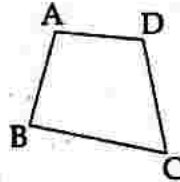
91. Which method of teaching Mathematics establishes relationship among the constituent parts by breaking up a mathematical problem for its solution ?

- (A) Inductive Method
(B) Deductive Method
(C) Analytic Method
(D) Synthetic Method

92. Which one of the given factor is not considered while formulating instructional objectives for any topic in Mathematics ?

- (A) Nature of the teaching subject
(B) Need and interest of learners
(C) Availability of Resources
(D) Political Ideology of the Nation

93. In the given figure, ABCD is a quadrilateral. From the figure, which of the following statements is true ?

- (A) $AB + BC + CD + AD = 2AC$
(B) $AB + BC + CD + AD < 2AC$
(C) $AB + BC + CD + AD > 2AC$
(D) None of these

ରଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

94. ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁଟି ଏକ ବହୁପଦକ ଦୁହେଁ ?

(A) ଦିଆଦିଲି ଖୋଳ

(B) ଜୋକରର ଟୋପି

(C) ରାସ୍ତା ସମତଳ କରିବା ରୋଲର

(D) ପାଣି ବୋତଲ

95. ତଳେ ଥିବା ଅନୁକ୍ରମରେ ଷଷ୍ଠ ସଂଖ୍ୟାଟି କେତେ ?

1, 3, 7, 15, 31

(A) 65

(B) 63

(C) 55

(D) 53

94. Which of the following is not a polyhedron ?

(A) Match box

(B) Cap of a joker

(C) Road roller

(D) Water bottle

95. What is the sixth number in the sequence given below ?

1, 3, 7, 15, 31

(A) 65

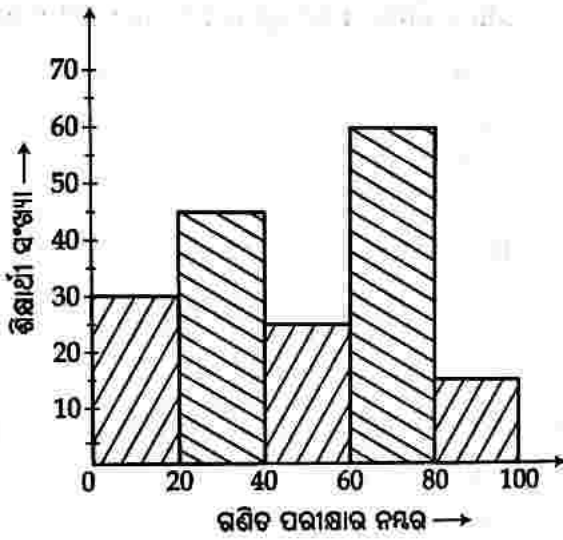
(B) 63

(C) 55

(D) 53

ଉତ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

96.

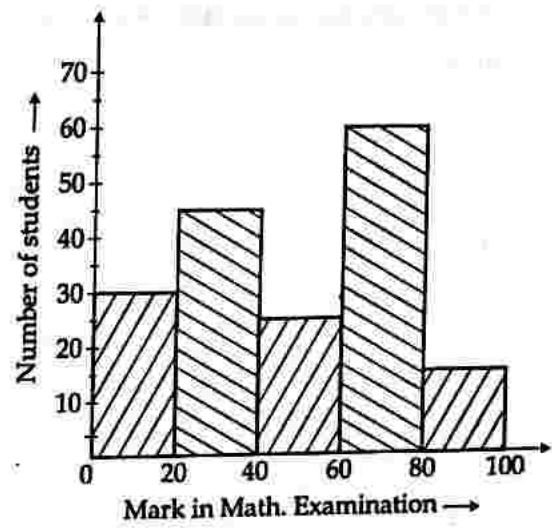

ଦତ୍ତ ଚିତ୍ର କୁ ଦେଖି ନିମ୍ନ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ.

60 ରୁ 80 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନମ୍ବର ରଖୁଥିବା ପିଲାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କେଉଁ ନମ୍ବର ରଖୁଥିବା ପିଲାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାର 4 ଗୁଣ ?

- (A) 0 - 20
- (B) 20 - 40
- (C) 40 - 60
- (D) 80 - 100

96.

See the diagram and answer the following question.

The number of students securing marks 60 - 80 is 4 times of the number of students securing which mark ?

- (A) 0 - 20
- (B) 20 - 40
- (C) 40 - 60
- (D) 80 - 100

ରଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

97. ଯଦି 1 ଘନ ସେ.ମି. ଜଳର ଓଜନ 1 ଗ୍ରାମ ହୁଏ, ତେବେ 3.5 କିଲୋଲିଟର ଜଳର ଓଜନ କେତେ କିଲୋଗ୍ରାମ ହେବ ?

- (A) 35
(B) 350
(C) 3500
(D) 35000

98. ଦୁଇଟି କ୍ରମିକ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାର ଲଃସାଃଗୁ କେତେ ?

- (A) ବୃହତ୍ତର ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା
(B) କ୍ଷୁଦ୍ରତର ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା
(C) ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ଵୟର ଗୁଣଫଳ
(D) ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ଵୟର ଯୋଗଫଳ

99. 20 ଟା ପେନ୍‌ସିଲର କ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ 15 ଟି ପେନ୍‌ସିଲର ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟ ସହସମାନ ହେଲେ, ଶତକଡ଼ା କେତେ ଲାଭ ହେବ ?

- (A) $33\frac{1}{2}\%$
(B) $33\frac{1}{3}\%$
(C) $33\frac{1}{5}\%$
(D) $33\frac{1}{7}\%$

97. What is the weight of 3.5 kL of water in kilograms, if weight of 1 cu cm of water is 1 gm ?

- (A) 35
(B) 350
(C) 3500
(D) 35000

98. What is the LCM of two consecutive odd numbers ?

- (A) The greater odd number
(B) The smaller odd number
(C) Product of two odd numbers
(D) Sum of two odd numbers

99. If the cost price of 20 pencils is equal to the selling price of 15 pencils, then what is profit percent ?

- (A) $33\frac{1}{2}\%$
(B) $33\frac{1}{3}\%$
(C) $33\frac{1}{5}\%$
(D) $33\frac{1}{7}\%$

ରଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

100. ଏକ ସେକେଣ୍ଡର ସମୟ ଅବଧି କୁ ଘଣ୍ଟା ଏକକରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ, ତାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁଟି ସହ ସମାନ ହେବ ?

- (A) 0.00032 ପ୍ରାୟ
- (B) 0.0032 ପ୍ରାୟ
- (C) 0.0028 ପ୍ରାୟ
- (D) 0.00028 ପ୍ରାୟ

101. ଦୁଇଟି ପରସ୍ପର ସନ୍ନିହିତ କୋଣ କ୍ଷେତ୍ରର ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁ ଉକ୍ତିଟି ସର୍ବଦା ସତ୍ୟ ରୁହେ ?

- (A) ସେମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଶୀର୍ଷ ବିନ୍ଦୁ ଥାଏ
- (B) ସେମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ବାହୁଥାଏ
- (C) ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ବେଶ ଦ୍ୱୟ ଅଣଛେଦି
- (D) ସେ କୋଣ ଦ୍ୱୟର ପରିମାଣ ସମାନ

102. ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାର ଗୋଟିଏ ବର୍ଗମୂଳ -64 , ସେ ସଂଖ୍ୟାର ଘନମୂଳ କେତେ ?

- (A) 8
- (B) 16
- (C) 32
- (D) 64

100. The time interval of one second in hour unit is equal to which of the following ?

- (A) 0.00032 approximately
- (B) 0.0032 approximately
- (C) 0.0028 approximately
- (D) 0.00028 approximately

101. Which of the following statements in respect of a pair of adjacent angles is not always true ?

- (A) They have a common vertex
- (B) They have a common arm
- (C) Their interiors are not intersecting
- (D) Their measures are equal

102. What is the cube root of the number which has -64 as a square root of it ?

- (A) 8
- (B) 16
- (C) 32
- (D) 64

ରଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

103. ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଖେଳୁଥିବା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି.

ଖେଳ	ଫୁଟବଲ	ଇଲିବଲ	କ୍ରିକେଟ୍	ବାସ୍କେଟ ବଲ
ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ସଂଖ୍ୟା	50	48	60	22

ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଏକ ପାଏଚାର୍ଟରେ ଦର୍ଶାଇଲେ ଇଲିବଲ ଖେଳାଳି ସଂଖ୍ୟା ସୂଚାଉଥିବା ବୃତ୍ତକ୍ଷେତ୍ରର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କୋଣ ପରିମାଣ କେତେ ହେବ ?

- (A) 48°
 (B) 56°
 (C) 88°
 (D) 96°
104. ଗଣିତ ପାଠର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାର କେଉଁଟି ସଠିକ୍ ରୂପରେଖ ଅଟେ ?
- (A) ଗାଣିତିକ ଧାରଣା ଉପରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ବୋଧଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ ।
 (B) ଗାଣିତିକ ସମୀକରଣ ମାନଙ୍କର ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ବରେ ଥିବା ସମ୍ପର୍କ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମାନେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିପାରିବେ ।
 (C) ଗଣିତ ଶିକ୍ଷଣ ବିଶେଷତା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମାନେ ଆଗ୍ରହର ବିକାଶ କରିପାରିବେ ।
 (D) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଗାଣିତିକ ଧାରଣା ଉପରେ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କରି ପାରିବେ ।

103. The table shows the number of students of a school who play different games.

Game	Football	Volley ball	Cricket	Basket ball
No. of Students	50	48	60	22

When the data shown in the table above is presented in a pie chart, what will be the measure of the central angle of the sector representing the students playing Volley Ball ?

- (A) 48°
 (B) 56°
 (C) 88°
 (D) 96°
104. Which is the correct form of stating specific objectives in Mathematics ?
- (A) Pupils develop understanding on Mathematical concepts.
 (B) Pupils describe relationship between two sides of Mathematical equations.
 (C) Pupils develop interest in learning Mathematics.
 (D) Pupils acquire knowledge on Mathematical concepts.

ରଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

105. ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନମାନଙ୍କର କେଉଁଟି ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ଲକ୍ଷଣ ଅଟେ ?

- (A) କବଧାଙ୍କ ପ୍ରଦାନ ବ୍ୟକ୍ତିନିଷ୍ଠ
- (B) ସ୍ୱଳ୍ପ ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ପରିସର
- (C) ବିପ୍ରାପ୍ତିତ ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ପରିସର
- (D) ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନର ବ୍ୟାପକତା

106. ଜୀବନ 10.25 ମି. a.m. ଘରୁବାହାରି ହାଟକୁ ଗଲା. ହାଟରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ତାକୁ ଘ. 1.40 ମିନଟ ସମୟ ଲାଗିଲା । ହାଟରେ କିଣାକିଣି କରିବା ଲାଗି ଘ. 2.30 ମି. ସମୟ ଲାଗିଲା । ହାଟରୁ ଫେରିବା ବେଳେ ବାଟରେ ଘ. 2.10 ମି । ସମୟ ଲାଗିଲା ତେବେ ସେ କେତେ ବେଳେ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା ?

- (A) 3.25 p.m.
- (B) 4.45 p.m.
- (C) 5.25 p.m.
- (D) 6.45 p.m.

105. Which is the criterion of objective type test items ?

- (A) Scoring is subjective
- (B) Less content coverage
- (C) Wide content coverage
- (D) Answer is extensive

106. Jeeban left his house for the market at 10 hr. 25 min. a.m. He took 1 hr. 40 min. to reach the market and for purchase of materials he took 2 hr. 30 min. While coming back home he took 2 hr. 10 min. on the way. At what time he arrived back at home ?

- (A) 3.25 p.m.
- (B) 4.45 p.m.
- (C) 5.25 p.m.
- (D) 6.45 p.m.

ଉପକାରୀ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

107. ଗଣିତ ପାଠରେ ଗଠନାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟାୟନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ ?

- (A) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମାନକର ଗୌଣ୍ୟ ଶିକ୍ଷଣ ଅସୁବିଧା ଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା
- (B) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମାନକର ମୁଖ୍ୟ ଶିକ୍ଷଣ ଅସୁବିଧା ଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା
- (C) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମାନକର ପ୍ରବେଶ ଅଚରଣ ଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା
- (D) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମାନକର ତୀବ୍ର ଶିକ୍ଷଣ ଅସୁବିଧା ଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦାନ କରିବା

108. ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ପ୍ରତିସମ ରେଖା ଅଛି ?

- (A) ଆୟତ ଚିତ୍ର
- (B) ସମବାହୁ ତ୍ରିଭୁଜ
- (C) ବୃତ୍ତ
- (D) ଅର୍ଦ୍ଧ ବୃତ୍ତ

109. ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ଅବରୋହୀ ପଦ୍ଧତିର ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ କେଉଁ ନିତୀ ଅବଲମ୍ବନ କରାଯାଏ ?

- (A) ଅଜ୍ଞାତରୁ ଜ୍ଞାତ ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେବା
- (B) ଜ୍ଞାତରୁ ଅଜ୍ଞାତ ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେବା
- (C) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରୁ ସାଧାରଣ ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେବା
- (D) ସାଧାରଣରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେବା

107. What is the purpose of formative evaluation in Mathematics ?

- (A) Identification of minor learning difficulties of students
- (B) Identification of major learning difficulties of students
- (C) Identification of entry behaviour of students
- (D) Diagnose the severe learning difficulties of students

108. In which of the following cases only one line of symmetry exists ?

- (A) Rectangle
- (B) Equilateral triangle
- (C) Circle
- (D) Semi circle

109. Which principle is followed in the use of deductive method in teaching Mathematics ?

- (A) Proceeds from unknown to known
- (B) Proceeds from known to unknown
- (C) Proceeds from particular to general
- (D) Proceeds from general to particular

ଉପର କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

110. “ମନରେ ଯୁକ୍ତି ଯୁକ୍ତତା ଅଭ୍ୟାସର ମାର୍ଗ ଗଣିତ ପ୍ରଚଣ୍ଡିତ କରିଥାଏ” - କିଏ ଏହାକୁ କହିଥିଲେ ?

- (A) କେଲଭିନ
- (B) ଥୋମାସ
- (C) ଲକେ
- (D) ବ୍ୟାକନ୍

111. 1, 2, 4, 7, *, 16, 22 ସଂଖ୍ୟା କ୍ରମରେ ତାରକା ଚିହ୍ନିତ ସ୍ଥାନରେ କେଉଁ ସଂଖ୍ୟାଟି ରହିବ ?

- (A) 8
- (B) 11
- (C) 12
- (D) 15

112. ΔABC ରେ $2m\angle A = 3m\angle B = 6m\angle C$ ହେଲେ $m\angle A$ ର ପରିମାଣ କେତେ ?

- (A) 30°
- (B) 45°
- (C) 60°
- (D) 90°

113. ଗଣିତ ଶାସ୍ତ୍ରର କେଉଁ ବିଭାଗଟି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଚିନ୍ତନ ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ରୂପାଙ୍କନ ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷା ଦେଇଥାଏ ?

- (A) ବୀଜଗଣିତ
- (B) ଜ୍ୟାମିତିର
- (C) ପାତିଗଣିତ
- (D) ତ୍ରିକୋଣମିତି

110. “Mathematics is a way to settle in the mind a habit of Reasoning” - who said it ?

- (A) Kelvin
- (B) Thomas
- (C) Locke
- (D) Bacon

111. What number will be placed in the position shown by the star mark of the sequence of numbers 1, 2, 4, 7, *, 16, 22 ?

- (A) 8
- (B) 11
- (C) 12
- (D) 15

112. If in ΔABC , $2m\angle A = 3m\angle B = 6m\angle C$, then what is $m\angle A$ equal to ?

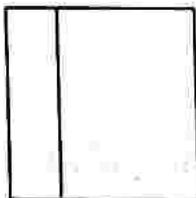
- (A) 30°
- (B) 45°
- (C) 60°
- (D) 90°

113. Which branch of Mathematics teaches Logical thinking and natural design ?

- (A) Algebra
- (B) Geometry
- (C) Arithmetic
- (D) Trigonometry

ରଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

114. ବରା ଚିତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ବର୍ଗ ଚିତ୍ରକୁ ଦୁଇଟି ଆୟତ ଚିତ୍ରରେ ପରିଣତ କରାଯାଇଛି । ଯଦି ଆୟତ ଚିତ୍ର ଦୁଇଟିର ପରିସୀମାର ସମଷ୍ଟି 54 ସେ.ମି. ହୁଏ, ତେବେ ବର୍ଗ ଚିତ୍ରର ପରିସୀମା କେତେ ସେ.ମି. ?

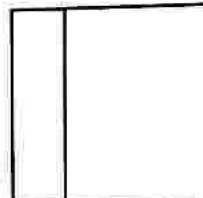

- (A) 40
(B) 36
(C) 32
(D) 28

115. 10 ଘ. 20 ମି. a.m. ଠାରୁ 3 ଘ. 15 ମି. p.m. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟ ଅବଧି ଘଣ୍ଟା ଏକକର କେତେ ?

- (A) $1\frac{11}{12}$
(B) $2\frac{11}{12}$
(C) $3\frac{5}{12}$
(D) $4\frac{11}{12}$

114. In the given figure, a square has been divided into two rectangles. If the sum of the perimeters of the two rectangles is 54 cm, then what is the perimeter of the square in cm ?

- (A) 40
(B) 36
(C) 32
(D) 28

115. What is the time interval from 10 hr. 20 min. a.m. to 3 hr. 15 min. p.m. in hour unit ?

- (A) $1\frac{11}{12}$
(B) $2\frac{11}{12}$
(C) $3\frac{5}{12}$
(D) $4\frac{11}{12}$

ରଫ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

116. ରବିର ବର୍ତ୍ତମାନ ବୟସ 18 ବର୍ଷ. ତା ବଡ଼ଭାଇ ତା ଠାରୁ 5 ବର୍ଷ ବଡ଼ । ରବିର ବର୍ତ୍ତମାନ ବୟସ ଓ ତା ବଡ଼ଭାଇର 15 ବର୍ଷ ପୂର୍ବର ବୟସର ପାର୍ଥକ୍ୟ କେତେ ?

- (A) 5
(B) 12
(C) 10
(D) 15

117. ଗୋଟିଏ ଟିଣ ତବାରେ ଥିବା 11.5 ଲିଟର ସୋରିଷ ତେଲରୁ 2.5 ଲିଟର ଘର ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ ତେଲକୁ 225 ml ଲେଖାଏଁ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ତବାରେ ରଖିବା ପାଇଁ ଅତିକମରେ କେତୋଟି ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ତବା ଆବଶ୍ୟକ :

- (A) 30
(B) 40
(C) 45
(D) 50

116. The present age of Ravi is 18 years, his elder brother is 5 years older than him. What is the difference between the present age of Ravi and the age of his brother 15 years ago ?

- (A) 5
(B) 12
(C) 10
(D) 15

117. From a tin jar containing 11.5 litre mustard oil, 2.5 litre of oil is used for the house. For keeping the remaining oil in plastic jars of capacity 225 ml how many jars are required in the minimum ?

- (A) 30
(B) 40
(C) 45
(D) 50

ଉଠା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

118. ଗଠନବାଦୀ ଶିକ୍ଷାଦାନ କୌଶଳର କେଉଁଟି ଲକ୍ଷଣ ରୁହେଁ ?

- (A) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କର ସକ୍ରିୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ
- (B) ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ପରିବେଶ
- (C) କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରେ ପାରସ୍ପରିକ କ୍ରିୟା
- (D) ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାର୍ଯ୍ୟ ଶୈଳୀ

119. $\frac{3}{7}$ ର ଯୋଗାତ୍ମକ ବିଲୋମୀ ଓ ଗୁଣନାତ୍ମକ ବିଲୋମୀର

ଗୁଣଫଳ କେତେ ?

- (A) 0
- (B) 1
- (C) -1
- (D) 3

120. ପ୍ରତିକାରାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷା ଦାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣ ?

- (A) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କର ତ୍ରୁଟି ଦୂରୀକରଣ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା
- (B) ଶ୍ରେଣୀ ଗୃହ ପରିଚାଳନାରେ ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି କରିବା
- (C) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷଣ ଅସୁବିଧା ଗୁଡିକୁ ଲିପି ବଦଳ କରିବା
- (D) ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ସମ୍ବୁଦ୍ଧ କରିବାପାଇଁ ଶ୍ରେଣୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ଅଧିକ ଶିକ୍ଷା ଦାନ କରିବା

118. Which is not a characteristics of constructivist teaching strategies ?

- (A) Active involvement of learners
- (B) Democratic environment
- (C) Interaction among activities
- (D) Individual working style

119. What is the product of the additive

inverse and multiplicative inverse of $\frac{3}{7}$?

- (A) 0
- (B) 1
- (C) -1
- (D) 3

120. What is the purpose of remedial teaching ?

- (A) Help students to overcome their learning difficulties
- (B) Help teachers to develop proficiency in class-room management
- (C) Help teachers to record learning difficulties of students
- (D) Help teachers to take extra classes for satisfying the Headmaster

ଉପକାରୀ ପାଇଁ ସ୍ଥାନ / SPACE FOR ROUGH WORK

ପରିବେଶ ବିଜ୍ଞାନ / ENVIRONMENTAL SCIENCE

121. କେଉଁଟି ପ୍ରାଥମିକ ଚିକିତ୍ସାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନୁହେଁ?

- (A) ଆହତର କଷ୍ଟଲାଗିବ
- (B) ଅବସ୍ଥାରେ ଉନ୍ନତି
- (C) ଅସ୍ଥାୟୀ ଚିକିତ୍ସା
- (D) ସ୍ଥାୟୀ ଉପଶମ

122. ଇତିହାସ ଶିକ୍ଷାଦାନ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ କେଉଁ ପଦ୍ଧତିଟି ଅଧିକ ଉପଯୋଗୀ ଅଟେ?

- (A) ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ
- (B) ପ୍ରଦର୍ଶନ
- (C) ଋତୁ କଥନ
- (D) ପ୍ରକଳ୍ପ

123. (i) ସର୍ବଦା ପୃଥିବୀର ଅକ୍ଷ ଏହାର କକ୍ଷ ପ୍ରତି ଲମ୍ବ ଭାବରେ ରହୁଥିବାରୁ ଏଠାରେ ଋତୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟେ।

(ii) ଗ୍ରହାଣୁ ପୁଞ୍ଜର କକ୍ଷ, ପୃଥିବୀ ଓ ମଙ୍ଗଳ ଗ୍ରହ ଦ୍ଵୟର କକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥାଏ।

(iii) ଯୁରାନସ୍ ଗ୍ରହ ଏହାର ଅକ୍ଷ ଚାରିପଟେ ପଶ୍ଚିମରୁ ପୂର୍ବ ଆଡ଼କୁ ଘୂରେ।

ଉପରୋକ୍ତ ତିନୋଟି ଉକ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ :

- (A) (i) ଓ (ii) ଠିକ୍ ଏବଂ (iii) ଭୁଲ୍
- (B) (ii) ଓ (iii) ଠିକ୍ ଏବଂ (i) ଭୁଲ୍
- (C) (iii) ଓ (i) ଭୁଲ୍ ଏବଂ (ii) ଠିକ୍
- (D) (ii) ଓ (iii) ଭୁଲ୍ ଏବଂ (i) ଠିକ୍

121. Which is not the aim of first-aid ?

- (A) Pain relief of the injured
- (B) Improvement in condition
- (C) Temporary treatment
- (D) Permanent relief

122. Which method is more useful for teaching history at primary level ?

- (A) Observation
- (B) Demonstration
- (C) Story telling
- (D) Project

123. (i) Since the axis of the Earth remains perpendicular to its orbit, there occurs change of season here.

(ii) The orbit of the asteroids remains between the orbits of the Earth and the Mars.

(iii) The planet Uranus rotates around its axis from West to East.

Out of the above three given statements :

- (A) (i) and (ii) are right and (iii) is wrong
- (B) (ii) and (iii) are right and (i) is wrong
- (C) (iii) and (i) are wrong and (ii) is right
- (D) (ii) and (iii) are wrong and (i) is right

124. ଭାରତର ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ଉପକୂଳରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଉପଦ୍ରବ ବେଞ୍ଜାଯାଏ ?

- (A) କରମଣ୍ଡଳ
- (B) କଙ୍କଣ
- (C) ମାଲାବାର
- (D) ଓଡ଼ିଶା

125. (a) ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶର ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ସୁରକ୍ଷା ସଂପର୍କିତ ଅଧ୍ୟୟନ ।

(b) ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଦ୍ୟମାନ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶର ଉନ୍ନତି ବିଧାନ ନିମିତ୍ତ ମନୁଷ୍ୟର ଦାୟିତ୍ବ ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସଂପର୍କିତ ଅଧ୍ୟୟନ ।

(c) ଜୀବଜଗତ ଓ ଜଡ଼ଜଗତ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପର ନିର୍ଭରଶୀଳତା ସଂପର୍କିତ ଅଧ୍ୟୟନ ।

(d) ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶର ଅବକ୍ଷୟର କାରଣ ସମୂହ ଏବଂ ଏହାର କୁପରିଣାମ ସଂପର୍କିତ ଅଧ୍ୟୟନ ।

ଶୈକ୍ଷିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କୁ ଉପରୋକ୍ତ ପାଠ୍ୟ ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକ କେଉଁ କ୍ରମରେ ପଢ଼ାଯିବା ଉଚିତ ?

- (A) bacd
- (B) abcd
- (C) dacb
- (D) cdab

124. In which of the following coasts of India is large number of lagoons noticed ?

- (A) The Coromandel
- (B) The Konkan
- (C) The Malabar
- (D) The Odisha Coast

125. (a) Study of conservation and safety of the natural environment.

(b) Study about the responsibilities and duties of human beings towards improving the existing natural environment.

(c) Study about the mutual interdependence of the living world and the non-living world.

(d) Study about the causes of degradation of the natural environment and its evil consequences.

From educational point of view, in what sequence the above mentioned study matters should be taught to the learners of the primary classes ?

- (A) bacd
- (B) abcd
- (C) dacb
- (D) cdab

126. ନିମ୍ନ ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନଟି କେଉଁ ପ୍ରକାରର ?

(ଗଙ୍ଗାନଦୀ ତ୍ରିକୋଣଭୂମିରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ବୁଆରିଆ ଅରଣ୍ୟର ନାମକ'ଣ ?)

- (A) ସମ୍ପର୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟାତ୍ମକ
- (B) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ
- (C) ବହୁବିକଳ ଉତ୍ତରମୂଳକ
- (D) ମୁକ୍ତ ଉତ୍ତରମୂଳକ

127. ତ୍ରିତୀୟା ଭାଷାକୋଷ ଅନୁଯାୟୀ କେଉଁ ବିଷୟଟି ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନର ପରିସରଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ ?

- (A) ଅର୍ଥଶାସ୍ତ୍ର
- (B) ଭୂଗୋଳ
- (C) ରାଜନୀତି ବିଜ୍ଞାନ
- (D) ପଶୁମନୋ ବିଜ୍ଞାନ

128. କାଳବୈଶାଖୀ ଦ୍ଵାରା ହେଉଥିବା ବୃଷ୍ଟିପାତ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ପଦ୍ମ ଦୁଇ ନିମନ୍ତେ ଅନୁକୂଳ ହୋଇଥାଏ ?

- (A) ଗହମ ଓ ଧାନ
- (B) ଗହମ ଓ ବାଜରା
- (C) ଖୋଟ ଓ ଚାହା
- (D) ଧାନ ଓ ବାଜରା

126. What type of question is the one given within the brackets below ?

(What is the name of the tidal forest found in the Ganga River delta ?)

- (A) Analogy type
- (B) Fixed answer type
- (C) Multiple choice type
- (D) Open answer type

127. Which subject is not included in social science according to Encyclopedia Britanica ?

- (A) Economics
- (B) Geography
- (C) Political Science
- (D) Animal Psychology

128. For the cultivation of which of the following pairs of crops is the Kalbaishakhi rainfall favourable ?

- (A) Wheat and Paddy
- (B) Wheat and Bajra
- (C) Jute and Tea
- (D) Paddy and Bajra

129. ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନଦ୍ୱାରା ଜାତୀୟତାପ୍ରାକର କେଉଁଟିକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଏ?

- (A) ସ୍ମରଣଶକ୍ତି
- (B) ଉପସ୍ଥାପନା ଶୈଳୀ
- (C) ସୃଜନଶକ୍ତି
- (D) ଯୁକ୍ତିକ୍ଷମତା

130. 10 ms^{-1} ପରିବେଗରେ ଗତିଶୀଳ 5 kg ବସ୍ତୁ ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ ବସ୍ତୁ ଉପରେ ବଳ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରୁ 25 s ରେ ତାହାର ପରିବେଗ 35 ms^{-1} ହେଲା। ବଳର ପରିମାଣ କେତେ ?

- (A) 1 N
- (B) 2 N
- (C) 5 N
- (D) 10 N

131. ଭାରତରେ କେବେ ପ୍ରଥମ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ ସଂଗଠିତ ହୋଇଥିଲା?

- (A) 1857
- (B) 1920
- (C) 1930
- (D) 1942

132. କେଉଁଟି ଭୂତାଣୁଜନିତ ରୋଗ ନୁହେଁ?

- (A) ସ୍ୱାଇନଫ୍ଲୁ
- (B) ଯକ୍ଷ୍ମା
- (C) ମିକିମିକା
- (D) ଚିକେଙ୍ଗୁନିଆ

129. What is determined by specific answer type questions from the students ?

- (A) Memory
- (B) Presentation style
- (C) Creativity
- (D) Argument power

130. A body of mass 5 kg moving with a velocity of 10 ms^{-1} attains a velocity of 35 ms^{-1} for 25 s by applying a force. What is the magnitude of the force ?

- (A) 1 N
- (B) 2 N
- (C) 5 N
- (D) 10 N

131. When was the first struggle for independence organised ?

- (A) 1857
- (B) 1920
- (C) 1930
- (D) 1942

132. Which is not a viral disease ?

- (A) Swine flu
- (B) Tuberculosis
- (C) Measles
- (D) Chikengunea

133. ସଂସଦୀୟ ଗଣତନ୍ତ୍ରରେ ସଂସଦମାନେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ କାହା ନିକଟରେ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ରହନ୍ତି ?

- (A) ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ
- (B) ଲୋକସଭା
- (C) ରାଷ୍ଟ୍ରପତି
- (D) ଦେଶର ଜନସାଧାରଣ

134. ବ୍ରିଟିଶ ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଣିତ କେଉଁ ଶାସନ ଖସଡାଟି 1919 ମସିହାରେ ଭାରତ ଶାସନ ଆଇନ୍ ରୂପେ ଘୋଷିତ ହେଲା ?

- (A) ମର୍ଲେ-ମିଣ୍ଟୋ ସଂସ୍କାର ଆଇନ
- (B) ମଣ୍ଟେଗୁ-ଚେମ୍ସଫର୍ଡ ସଂସ୍କାର ଆଇନ
- (C) ରାଓଲଟ ଆଇନ
- (D) ପିଟ୍ସ ଇଣ୍ଡିଆ ଆଇନ

135. କେଉଁଟି ପରିବେଶ ଶିକ୍ଷଣର ପଦ୍ଧତି ନୁହେଁ ?

- (A) ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ
- (B) ବିଶ୍ଳେଷଣ
- (C) ସିଦ୍ଧାନ୍ତାବଳୀ
- (D) ଅନୁମାନ

133. Whom are the members of the Parliament owe their accountability for various functions in the Parliamentary form of government ?

- (A) Prime Minister
- (B) Lok Sabha
- (C) President
- (D) People of the country

134. Which administrative draft proposal Act passed by British Parliament was declared as the government of India Act in 1919 ?

- (A) Morley-Minto Reforms Act
- (B) Montague - Chemsford Reforms Act
- (C) Rowlat Act
- (D) Pitts India Act

135. Which is not a method of environment education ?

- (A) Observation
- (B) Analysis
- (C) Conclusion
- (D) Presumption

136. $P_y Q_x$ ଏକ ଯୌଗିକର ସଂକେତ ଅଟେ ଏବଂ ଏଥିରେ P ଏକ ଧାତୁ ଏବଂ Q ଅକ୍ସିଜେନ ଅଟେ । ଯଦି $x=3$ ଏବଂ $y=2$ ହୁଏ, ତେବେ ଧାତୁଟିର ଫ୍ଲୋରାଇଡ୍‌ର ସଂକେତ କ'ଣ?

- (A) $P_2 F_3$
- (B) $P_3 F_2$
- (C) $P F_3$
- (D) $P_3 F$

137. କେଉଁ ଉକ୍ତିଟି ଠିକ୍ ହୁଏ?

- (A) ଲୋକସଭାର ସାଂସଦମାନେ ସିଧାସଳଖ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାଚିତ ହୁଅନ୍ତି ।
- (B) ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଲୋକସଭାର ସାଂସଦ ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାଚିତ ହୁଅନ୍ତି ।
- (C) ବିଧାନ ସଭାର ସଭ୍ୟମାନେ ସେହି ପ୍ରଦେଶର ଲୋକତରଫ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାଚିତ ହୁଅନ୍ତି ।
- (D) ଲୋକସଭାର ବାଚସ୍ପତି ଲୋକସଭାର ସାଂସଦଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାଚିତ ହୁଅନ୍ତି ।

138. ମାନଚିତ୍ରରେ କେଉଁ ରଙ୍ଗ ଦ୍ୱାରା କୃଷିଭୂମି ଦର୍ଶାଯାଇଥାଏ?

- (A) ମାଟିଆ
- (B) ନୀଳ
- (C) ସବୁଜ
- (D) ହଳଦିଆ

136. $P_y Q_x$ is the formula of a compound and in it P is a metal and Q is oxygen. If $x=3$ and $y=2$, what is the formula of the fluoride of the metal ?

- (A) $P_2 F_3$
- (B) $P_3 F_2$
- (C) $P F_3$
- (D) $P_3 F$

137. Which statement is not correct ?

- (A) Members of the Lok Sabha are elected directly by the people.
- (B) President is elected by the members of the Lok Sabha.
- (C) Members of the Legislative Assemblies are elected by the voters of that state.
- (D) Speaker of the Lok Sabha is elected by the members of Lok Sabha.

138. By which colour is agricultural land depicted on the map ?

- (A) Brown
- (B) Blue
- (C) Green
- (D) Yellow

139. ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁଟି ଭାରତର ଉଚ୍ଚତମ ନଦୀବନ୍ଧ ?

- (A) ଭାକ୍ରା
- (B) କୋଏନା
- (C) ପୋଙ୍ଗ
- (D) ଡେହରୀ

140. ସ୍ଥିରା ବସ୍ତୁରୁ 2 ms^{-2} ସମବୃଦ୍ଧରେ ଗତି କରୁଥିବା 200 ଗ୍ରାମର ଏକ ବଲ୍ ସମାନ୍ତର ସମତଳ ଭୂମିରେ କେତେ ଦୂରତା ଅତିକ୍ରମ କରିବା ପରେ 10 J ଗତିଜ ଶକ୍ତି ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ? ଧରିନିଅ ଯେ ଭୂମିଟିର ଘର୍ଷଣ ନଗଣ୍ୟ ଅଟେ ?

- (A) 25 m
- (B) 40 m
- (C) 50 m
- (D) 60 m

141. ଡିଜିଟାଲ ଏଡ. କିଲପାଟ୍ରିକଙ୍କ ମତ ଅନୁସାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ଧରଣର ପ୍ରକଳ୍ପ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ନିର୍ମାଣରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ ?

- (A) କଳାତ୍ମକ
- (B) ଗଠନାତ୍ମକ
- (C) ଦଳଗତ
- (D) ସମସ୍ୟାମୂଳକ

142. କୌଣସି ସ୍ଥାନର ଦୈନନ୍ଦିନ ତାପମାତ୍ରାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ କେଉଁ ପ୍ରକାର ରେଖଚିତ୍ର ସବୁଠାରୁ ଉପଯୋଗୀ ?

- (A) ଗ୍ରହ
- (B) ବୃତ୍ତିୟ
- (C) ରେଖିକ
- (D) ଚିତ୍ରିତ

139. Which of the following is the tallest of the dams in India ?

- (A) Bhakra
- (B) Koyena
- (C) Pong
- (D) Tehri

140. Starting from rest and moving with a uniform acceleration of 2 ms^{-2} on a horizontal plain ground, how much distance a ball of 200 gram would cover to have 10 J kinetic energy ?

- (A) 25 m
- (B) 40 m
- (C) 50 m
- (D) 60 m

141. Which of the following types of projects, as per the opinion of William H. Kilpatrick, does help in knowledge building of the students ?

- (A) Artistic
- (B) Constructive
- (C) Group
- (D) Problematic

142. Which type of graph is most suitable for depicting the day-to-day variation in temperature of a place ?

- (A) Columnar
- (B) Circular
- (C) Linear
- (D) Pictorial

143. (a) ପରିବେଶ ଅଧ୍ୟୟନ କ'ଣ ପ୍ରାଥମିକ ଭାବେ ହୁଏ ?

(b) ପରିବେଶ ଅଧ୍ୟୟନ କ'ଣ ବିଶଦ ଭାବେ ଆଲୋଚନା କର ।

(c) ପରିବେଶ ଅଧ୍ୟୟନ କ'ଣ ସଂକ୍ଷେପରେ ଲେଖ ।

(d) ପରିବେଶ ଅଧ୍ୟୟନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ବିବରଣୀ ଲେଖ ।

ଶୈକ୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଉପରୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ

(A) (b) ଓ (d) ଠିକ୍ ଏବଂ (a) ଓ (c) ଭୁଲ୍

(B) (a), (b) ଓ (d) ଠିକ୍ ଏବଂ (c) ଭୁଲ୍

(C) (a), (b), (c) ଓ (d) ଠିକ୍

(D) (a), (b), (c) ଓ (d) ଭୁଲ୍

144. କେଉଁର ଲିଙ୍ଗାମିନ - D ଅଭାବଜନିତ ରୋଗ ?

(A) ଅଷ୍ଟିଓମାଲେସିଆ

(B) ସ୍କର୍ଭି

(C) ଅନ୍ଧାରକଣ୍ଠା

(D) ବେରିବେରି

145. କେଉଁ ପ୍ରକାର ର ଖାଦ୍ୟରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ଅଛି ?

(A) ଶ୍ୱେତସାର

(B) ପ୍ରୋଟିନ

(C) ଫେଟ୍

(D) ଜୀବସାର

143. (a) Explain briefly what is Environmental study.

(b) Discuss in detail what is Environmental study.

(c) Write briefly what is Environmental study.

(d) Write a note about Environmental study.

In the context of educational evaluation, from the above.

(A) (b) & (d) are correct and (a) & (c) are wrong.

(B) (a), (b) & (d) are correct and (c) is wrong.

(C) (a), (b), (c) & (d) are correct.

(D) (a), (b), (c) & (d) are wrong.

144. Which is Vitamin - D deficiency disease ?

(A) Osteomalacia

(B) Scurvy

(C) Nightblindness

(D) Beriberi

145. Which is the type of food having maximum energy ?

(A) Carbohydrate

(B) Protein

(C) Fat

(D) Vitamin

146. ଭାରତର ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଠିରେ ସବୁଠାରୁ କମ ବାର୍ଷିକ ବୃଷ୍ଟିପାତ ହୋଇଥାଏ?

- (A) କରମଣ୍ଡଳ ଉପକୂଳ
- (B) ଜାମ୍ମୁ ପର୍ବତ ଶ୍ରେଣୀ
- (C) କଚ୍ଛ ଉପଦ୍ୱୀପ
- (D) ରାଞ୍ଚି ମାଳଭୂମି

147. ମାନକୀକୃତ ପରୀକ୍ଷଣର କେଉଁ ଲକ୍ଷଣଟି ପରୀକ୍ଷଣ ଲବଧାକ ମାନକର ସୁସଙ୍ଗତିକୁ ସୂଚିତ କରେ?

- (A) ବୈଧତା
- (B) ବିଶ୍ୱସ୍ତତା
- (C) ବ୍ୟବହାରିକତା
- (D) ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠତା

148. (a) ଶିକ୍ଷକ ଓ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ସଂଖ୍ୟାର ଅନୁପାତ ।

- (b) ଶିକ୍ଷାଦାନ ଓ ଶିକ୍ଷଣ ନିମିତ୍ତ ଅନୁକୂଳ ବାତାବରଣ।
- (c) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷଣ କ୍ଷମତାର ମାତ୍ରା ।
- (d) ଶିକ୍ଷକ ମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷାଦାନ ଦକ୍ଷତାର ମାତ୍ରା।

ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଉତ୍ତମ ମାନର ଶିକ୍ଷାଦାନ ଓ ଶିକ୍ଷଣ ନିମିତ୍ତ ଉପରୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ କ୍ରମଟି ସର୍ବାଧିକ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ?

- (A) abcd
- (B) badc
- (C) cdba
- (D) dcab

146. Which among the following areas in India does receive the lowest annual rainfall ?

- (A) The Coromandal Coast
- (B) The Jammu Hills
- (C) The Kutchh Peninsula
- (D) The Ranchi Plateau

147. Which criterion of the standardised test refers to consistency of test scorers ?

- (A) Validity
- (B) Reliability
- (C) Usability
- (D) Objectivity

148. (a) The ratio of the number of teachers and the number of learners.

- (b) Favourable Teaching and Learning environment.
- (c) The degree of learning capacity of the learners.
- (d) The degree of teaching efficiency of the teachers.

Which sequence of the above is most effective for the optimum success of the teaching and learning process ?

- (A) abcd
- (B) badc
- (C) cdba
- (D) dcab

149. କେଉଁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ?

- (A) ସେଓ
- (B) କଦଳୀ
- (C) ଡାଲଚିନି
- (D) ଅଳୁର

150. କେଉଁ ଉପଗ୍ରହ 1975 ଏପ୍ରିଲ 19 ରେ ମହାକାଶକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା ?

- (A) ଆର୍ଯ୍ୟଭଟ୍ଟ
- (B) ଆପଲ
- (C) ଜେରେଲିନା
- (D) ଭାସ୍କର ପ୍ରଥମ

- o o o -

149. Which is different from others ?

- (A) Apple
- (B) Banana
- (C) Cinnamon
- (D) Grape

150. Which satellite was sent to space on 19 April 1975 ?

- (A) Aryabhata
- (B) Apple
- (C) Jerelina
- (D) Bhaskar I

- o o o -